

collegium

Revista Colegiului Național „Octavian Goga” Marghita

An 3 Nr. 4 Mai 2008

Zilele Colegiului „Octavian Goga”

La începutul lunii, Marghita a fost în sărbătoare. Cel mai important liceu din oraș și-a sărbătorit înființarea. Colegiul Național „Octavian Goga” s-a pregătit intens sub atenta îndrumare a domnului director Marcel Emil Sas și a doamnelor director adjunct Simona Sarca și Nagy Gabriella. A avut loc, cu această ocazie, o serie de manifestări culturale și sportive ce s-a bucurat de o participare mare a elevilor, profesorilor și părinților.

Ziua de 1 aprilie 2008 a început cu momentul comemorativ „Octavian Goga”. Au onorat invitația conducerii școlii, primarul orașului Pocsaly Zoltán, viceprimarul Dorel Talpoș, reprezentanți ai altor instituții, precum și multe personalități ale orașului.

Reprezentanți ai două mari biserici, ortodoxă și greco-catolică, au ținut un Te Deum.

Domnul director Marcel Emil Sas a rostit un discurs prin care a omagiat activitatea literară a marelui poet, amintind profunda legătură a acestuia cu spațiul transilvănean și în special cu Țara Crișurilor.

S-au prezentat lucruri interesante, realizate într-o formă modernă. Au predominat prezentările în PowerPoint, demonstrându-se în acest fel că, atât elevii cât și profesorii, sunt la curent cu noile tehnici.

(continuare în pag. 2)

Momentul a fost urmat de o depunere de coroane la statuia din fața colegiului. La acest impresionant moment au luat parte elevii colegiului din clasele a IX-a și a X-a și reprezentanții claselor a XI-a și XII-a.

Pe parcursul zilei, elevii și profesorii au participat și la alte activități. Astfel, s-a desfășurat o sesiune de comunicări și referate, cu două secțiuni, în limba română și în limba maghiară, la care au luat parte atât profesori, cât și elevi, arătând preocupările științifice ale acestora.

**Interviu cu eleva
IUHAS Cristina,
vicepreședinte în
Consiliul Județean al Elevilor**

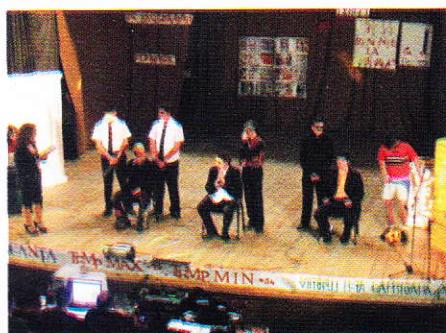
Interviu realizat de d-na Prof. Mihuc Zenovia îl puteți urmări la pag. 22.

Elevii sportivi, încă de dimineață, au participat la mai multe jocuri: handbal, volei, tenis de masă, fotbal. În deschidere, domnul director Marcel Emil Sas a premiat elevii sportivi și a anunțat „Sportivul Anului”, apoi, prezentatorii acestui eveniment, elevii Lavinia Forgaciu, Diana Găman și Sebastian Zaharia au dat tonul de începere.

Elevii au pregătit momente distractive, parodiind cu umor lumea, uneori superficială, a televiziunilor, vedetele și oamenii politici. S-au remarcat elevii clasei a IX-a E, pregătiți de doamnele profesoare Margareta Pop și Ioana Vereș, care au prezentat două momente umoristice în care vedete au fost Dan Diaconescu și invitații lui, dar și Gigi Becali, Vadim Tudor sau Traian Băsescu.

Aerele vedetelor născute peste noapte au fost ironizate de elevii din Clasa 402 alias clasa a XI-a A, conduși de doamna profesoară Livia Moisa.

De asemenea, s-au prezentat momente de dans artistic și sportiv, în care elevii marghiteni au avut

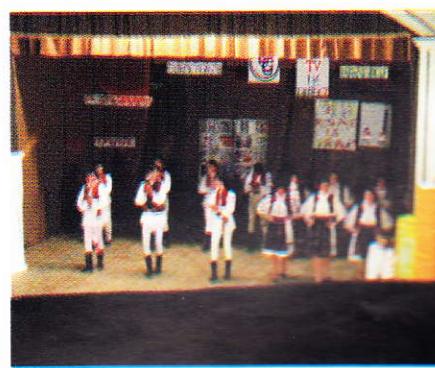

invitați de onoare din Oradea. Au participat formațiile de dans „Clevers” și „All for dance”, precum și un grup de majorete din Oradea.

Un grup de elevi îndrumați de doamna profesoară Ramona Faur au

prezentat două dansuri țigănești foarte gustate de public. Au încântat și membrii ansamblului „Doina Barcăului”, pregătiți de d-na profesoară Mariana Baba și instructorii Florin Adameș și Adrian Balog și cântecele populare prezentate de Cipriana Scurt, elevă a Școlii Populare de Artă din Oradea.

Glasurile copiilor din formația Casei de Cultură din Marghita conduși de doamna Veronica Demeter au răsunat multă vreme în urechile ascultătorilor asemenea vocilor și talentului propriilor colegi

Ioana Bărcui, Lavinia Forgaciu, Puscaș Andreea, Alexandra Toth sau Marcel Varodi. Prezentările de modă au completat în mod fericit acest spectacol, participanții fiind îndrumați de d-na profesoară Florica Sărac.

Atmosfera a fost extraordinară, publicul apreciind eforturile și ingeniozitatea micilor performeri.

A doua zi, a avut loc deschiderea festivă a Sălii de sport, la care au luat parte mulți invitați din partea autorităților locale, dar și a altor instituții oficiale sau particulare.

Momentul festiv a fost urmat de un meci eveniment, între două mari echipe, participante în Liga Națională: CSM „D&C” Oradea - HC „MINAUR” Baia Mare, sub egida Campaniei AntivioLENȚă, arbitrate de domnul director al colegiului, de data această într-o calitate inedită.

Meciul s-a terminat la egalitate, într-un spirit de fairplay, care a caracterizat întreaga activitate desfășurată cu ocazia Zilelor Colegiului „Octavian Goga” din Marghita.

Prof. Ilieana Popescu

„Nu de moarte mă cutremur, ci de veșnicia ei.”

Treptele Învierii Domnului Iisus Hristos – urcuș pregătitor al sufletului în Săptămâna Patimilor

MOTTO – TINERILOR DE AZI

„Cred că Sfântul Ioan Gură de Aur le-ar spune tinerilor de azi următorul lucru: să ia bine seama cine merge pe picioarele lui și cine este în capul lui. Să se întrebe fiecare pe sine: cine sunt eu? Ce este Dumnezeu pentru mine, ce reprezintă ceilalți pentru mine: părinții, frații, colegii, vecinii, cei de altă religie, cei de alt neam? Și va constata că nu e sigur deloc să-ți construiești o conștiință de sine. Să fie atenții, căci nu orice tendință majoră a societății este și pozitivă.”

Patimile și Învierea Domnului nostru Iisus Hristos sunt momente – verigi din Momentul cel Mare al lucrării divine, săvârșite pentru împlinirea planului de mântuire a omului. Învierea Domnului – este cel mai de seamă eveniment al omenirii care a marcat definitiv istoria umanității. Este răscruccea cea mare, care a dat sens vieții omului pe pământ.

Intrarea Fiului lui Dumnezeu în lume, „la împlinirea vremii” (Galateni c.4; v.4), ca și trecerea Lui din lumea aceasta - „sosirea ceasului” evidentiat prin cuvintele ultime de pe Cruce: „Săvârșitu-s-a” (Ioan c.19; v.30), răspund împlinirii timpului – Kairos – planului lui Dumnezeu promis din veșnicie omului pentru regăsirea lui Dumnezeu, a noii înfrângării a omului cu Dumnezeu.

Semnificativ este faptul că Patimile – sunt prevestite de cel Care avea să le suporte, după cum consemnează Sfințele Evanghelii. Cutremurătoarea prevestire a Patimilor îi tulbură pe ucenici și îi îngrijorează. „De atunci a început Iisus să se arate ucenicilor Lui că El trebuia să meargă la Ierusalim și să pătimească de la bătâni și de la arhierei și de la căturari și să fie ucis și a treia zi să învieze.” (Marcu c.8; v.31; Matei c.16, 21; Luca c.9; v.22).

Patimile și Învierea Domnului sunt pentru noi dovezi absolute ale iubirii divine. Deși nu a avut păcat, a pătimit, a suportat patimile, chiar dacă le putea evita.

Dăruirea de Sine, iubirea jertfelnică a Mântuitorului se manifestă atunci când moare pentru lume pe Cruce, dar și în taina Învierii.

Lumea are nevoie de adevăr și iubire.

Calea lui Iisus Hristos, calea spre Înviere, spre viață este calea iubirii jertfelnice.

Mântuitorul a spus „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (Ioan c.14; v.6), dezvăluindu-i astfel omului sensul vieții.

„Adevărul este învățătura Sa, iubirea este pilda Sa. Ele sunt El, căci una strălucește prin celalaltă: adevărul prin iubire și iubirea prin adevăr, iar amândouă prin veșnicia lor”. (*Un mare mărturisitor creștin*, pr. **Constantin Sârbu**, Ed. Bonifacio, Buc.2004, p.148)

Legătura dintre Patimile și Învierea lui Hristos arată puterea de jertfelnică iubire și slujire până la moarte și nu numai după moarte, adică după Învierea lui Hristos ca Arhiereu și Împărat.

Unicitatea jertfei lui Hristos – se vede în puterea iertării. Iartă lumea întreagă și pe noi, pe fiecare în parte, iartă pe cei care îl răstignesc și îl insultă: „Părinte, iartă-le că nu știu ce fac”. (Luca c.23; v.34). Aceeași iertare hristică se continuă în jertfa Euharistică (Luca c.24; v.30-31).

Taina Crucii - este nedespărțită de taina Învierii, urmele răstignirii din mâinile, picioarele și coasta Mântuitorului devin semnele, dovezile palpabile ale pătimirii Sale pentru noi.

Semnele Crucii sunt sigiliul Învierii trupului lui Hristos pentru Toma și pentru toți cei care au urmat; sunt semnele iubirii lui Dumnezeu pentru oameni.

Compasiunea adâncă și mila noastră trebuie să ne îndrepte către Hristos. fuga de Cruce este fuga de Hristos, iar nu pătimirea cu El.

Prin patima Sa curată, cu trupul Său curat prin cufundare în dumnezeirea Sa, Mântuitorul oferă oamenilor care se deschid prin credință mult păcatului; ridicarea din egoism, dintr-o viață fără sens și plină de superficialitate, unde interesul individual conduce spre izolare și pierire.

Hristos a murit ca noi să avem viață, să trăim veșnic.

RUGĂCIUNE

O, Doamne!
Fă din mine un instrument al păcii Tale
Unde este ură, să aduc iubire
Unde este discordie, să aduc unire
Unde e greșală, să aduc iertare.

O, Doamne!
Fă ca eu să nu fiu iubit, cât să iubesc
Să nu fiu iertat, cât să iert
Să nu fiu alinat, cât să alin

Pentru că aşa este :

Dând - primeşti
Iertând - eşti iertat
Murind - reînvii la viaţa eternă.

Prof. de religie, Lucian SOTOC

PSALM

Cu vorba te alung, la fel cu fapta
Şi totuşi sufletu-mi te caută ne-nchetat.
Aş vrea să stingi tot jarul din inima-mi
Şi să alini tăgada-mi, cu o lacrimă de stea.

Nu-ţi cer prea mult şi totuşi cer iubirea,
Ce ieri ţi-am dat-o, azi o vreau-napoi
Aştept neliniştea s-o spulberi cu privirea,
Şi să învii din nou credinţa, ce ne-a legat pe amând

Ştiu că te-am alungat, dar Doamne...
Azi te vreau-napoi.

*Curtui Madalina Cristina
cls a XII-a C*

DUMNEZEU – IUBIRE – SMERENIE

Omul cel bun s-a consacrat cu totul Dumnezeului său, el orânduieşte mai întâi interiorul său şi toate cîte voieşte a le realiza în afara lui.

Cine are de dus o luptă mai grea decât acela care se află în război cu sine pentru a putea învinge? Aceasta ar trebui să fie munca noastră de zi cu zi, oră de oră, clipă de clipă, a ne învinge, a ne dezbrăca de omul cel vechi, cu toate obiceiurile lui şi a ne îmbrăca cu omul cel nou „OMUL IUBIRII”.

Numai acela este mare, care are iubire mare! „Cel ce-mi urmează Mie, în veci nu va mai umbla în întuneric, zice Domnul”(Ioan 8-12).

Aceste cuvinte sunt din gura lui Christos, care ne insuflă curajul de a-i imita viaţa, dacă intr-adevăr vom să fim iluminaţi şi vindecaţi de toată orbirea inimii, căci învăştatura lui Christos depăşeşte fără excepţie, toate cîte i-au învăţat sfinţii pe oameni.

Cel ce voieşte să cunoască învăştatura lui Christos în toată plinătatea ei, acela cu toată seriozitatea trebuie să se străduiască, astfel încât întreaga lui viaţă să devină ca o a doua viaţă a lui Christos. Ce folos vei avea , dacă vei putea duce dispute înalte despre Sfânta Treime, şi îţi lipseşte SMERENIA, fără de care omul nu este agreat de Înalta Treime? Nu cuvintele ne fac mari, ne fac sfinţii şi drepti, ci o viaţă plină de virtute. Îmi este mai plăcut să simt căinţa şi suferinţa în inima-mi zdrobită, decât să dau explicaţii savante despre aceste simţăminte.

De-ai purta în memoria ta întreaga Biblie şi adevăruri rostite de către toţi înțelepţii, la ce ţi-ar folosi ele fără un singur lucru: IUBIREA LUI DUMNEZEU ŞI HARUL SĂU ?

Suprema înțelepciune astă este: să-ţi ridici inima spre realități divine şi, lăsând lumea, să răzbeşti către împărăტile cereşti. Aşadar, deşertaciune este adunarea de lucruri pieritoare şi să-ţi clădeşti speranţe pe acestea: goana după poziţii înalte şi după locurile din fruntea meselor; să te faci rob plăcerilor cărnii, care odată săvârşite atrag după ele pedepse grave; să doreşti o viaţă lungă fără să te-ngrăjeşti să trăieşti moral; să-ţi îndrepţi privirile mereu spre cele prezente şi să nu priveşti niciodată spre cele viitoare; să-ţi legi inima de ceea ce trece repede, fără posibilitate de oprire şi nu de lucruri în care locuieşte eterna bucurie.

Omule, adu-ţi aminte de cuvintele înțeleptului Solomon, care spune: „Ochiul nu se satură niciodată de a privi, iar urechea nu se satură niciodată de a auzi!”.

Rupe, aşadar, inima ta de la lucruri pieritoare şi înalţ-o către cele veşnice, pentru că cei ce nu se dăruiesc decât senzorialităţii, îşi pătează conştiinţa şi pierd harul lui Dumnezeu!

prof. de religie, Lucian SOTOC

Rock-ul și religia: antagonie sau simbioză?

Recent am citit un eseu pe internet unde se spunea că muzica rock îndeamnă ascultătorul la consum de droguri, alcool, la violență și chiar la rituri satanice. La primele învinuiri răspund că este o pură întâmplare, că și adeptii genului rock consumă droguri. Dependența de droguri este o problemă medicală care ține foarte puțin de muzica pe care o ascultă sau de filmele pe care le vezi. De asemenea, nici violența nu ține de muzica pe care o ascultă, ci de firea ta – în muzică rap, spre exemplu, se îndeamnă mult mai mult la violență și la consum de droguri sau alcool.

Cât despre faptul că muzica rock e satanică, mi se pare de asemenea fals. Putem spune că încă de la începuturile sale furtunoase (Elvis Presley, Bill Haley, Jerry Lee Lewis, Little Richard, Chuck Berry și, în cele din urmă, incontestabilul fenomen Beatles) rock-ul a fost numit satanic. Genul acesta muzical, atât de îndrăgit de unii și atât de urât de alții, a creat controverse din primul moment și întotdeauna a trebuit să lupte împotriva unor catalogări înguste de tipul „creație satanică”, „ritual păgân” și orice altă etichetă la îndemâna criticilor genului. Ironia face ca rock-ul să izvorască tocmai din muzica religioasă, din psalmii care preamăresc creația divină și înțelepciunea biblică. !!!!

Pe măsură ce rock-ul a evoluat din punct de vedere muzical, s-a schimbat și tematica versurilor. Dacă la început se mai puteau întâlni aluzii la credință și religie, deja la Lennon și McCartney versurile erau un mod de a spune unei fete că o iubești și că ai vrea să fii prietenul ei. Evident asta era ceva ce făceau doar băieții neastâmpărați și cu părul ceva mai lung decât era decent în Anglia conservatoare a anilor '60.

Evident, adeptii rock-ului nu sunt numai niște adolescenți cu plete, care în pofida tricourilor negre și a lanțurilor și a țepilor, sunt niste copii de treabă cu frica lui Dumnezeu. Există muzicieni rock care pe parcursul carierei lor au contestat ideea de divinitate și chiar au avansat ipoteza ateismului sau, mai grav, a satanismului.

În general, trupele care adoptă această abordare aparțin laturii dure a muzicii rock, latură care include genurile metal (black, death, doom, gothic și mai vechiul thrash). Putem enumera aici nume de genul Pantera, Slayer, Mercyful Fate/King Diamond, Iron Maiden, Tiamat, Samael și chiar Metallica, într-o anumită masură. Nu este însă o regulă ca formații cu tematică anti-religioasă să țină de heavy metal. Trei dintre formații cele mai prolife în acest sens (Soundgarden, Alice In Chains și Stone Temple Pilots) aparțin genului grunge, care se distinge clar de metal.

Cu toate acestea, până și în această categorie se pot face anumite diferențieri. Putem să vorbim despre un anumit spirit contestatar, tipic rock-ului, ca manifestare a rebeliunii adolescentine. Acest spirit se regăsește în versurile unor formații precum Soundgarden, Iron Maiden și Metallica. Anti-religiosul sau chiar ateismul, nu este gratuit ci este expresia unor nemulțumiri cu privire la societate și biserică. Este ecoul unor critici mult mai subtil exprimate. Mesajul Pink Floyd s-a propagat și a fost adoptat de formații provenind din genuri foarte diferite (cum ar fi Rage Against The Machine și Radiohead). Într-un fel, am putea spune că acesta este spiritul contestatar-constructiv al muzicii rock. Evident, există și un spirit mai puțin constructiv.

Ne-am putea limita la a spune că acest spirit mai puțin constructiv este întruchipat de Marilyn Manson, un ciudat, ateu declarat, care umblă machiat și care îndeamnă adolescenții la revoltă. Nu cred că este de ajuns. Este adevărat că Manson întruchipează acest spirit, dar este la fel de adevărat că nu este singurul, totuși poate cel mai cunoscut.

Așadar, putem constata că rock-ul a avut și are întotdeauna o cât de mică legatură cu religia, chiar dacă veșnică acuzație la adresa genului este lipsa de credință și de respect pentru sacru. Nu este mai puțin adevărat că această legatură cu religia poate fi pozitivă sau negativă, dar eu cred că este mai important să existe, indiferent de felul ei. Dacă există, înseamnă că religia și ideea de divin îi preocupă pe muzicieni, ceea ce la rândul său înseamnă că există spiritualitate în muzica pe care o ascultăm.

Chiar dacă uneori nu ne convine ce spune Marilyn Manson sau Ozzy Osbourne sau Mick Jagger sau John Lennon, ar fi bine să îi ascultăm pentru că poate, ne vor ajuta să ne întărim propriile convingeri sau ni le vor schimba radical, oferindu-ne un nou punct de vedere. Oricare ar fi rezultatul final, rock-ul nu merită indiferență noastră. Este o manifestare a lumii în care trăim, cu realele și bunele sale și nu de puține ori este o forță care poate schimba sisteme politice. și să nu uităm că muzica (fie ea și rock) este tot o creație divină și își are locul său în universul în care trăim.

Despre Prietenie

Un gând, Un vis..., O dorință, Tristețe, Bucurie, Fiecare dintre noi le simte, le trăiește și dorește, la un moment dat, să le împărtășească. Vrem să iubim, să fim iubiți. Și totuși, parcă există ceva mai profund, cea mai trainic, ceva ce ne dă cu adevărat putere, ceva ce nu ne lasă să ne descurajăm, ceva ce ne dă, până la urmă, aripă să visăm din nou. Să fie acest lucru prietenia? Pentru fiecare dintre noi, prietenia înseamnă ceva, fiecare îi dă valențe diferite. Și totuși, pentru cei mai mulți, prietenia înseamnă, de cele mai multe ori, TOTUL. Prietenia? Un cuvânt ce greu poate fi explicat în cuvinte. Prietenia, exprimarea sinceră și fără rezerve a gândurilor și simțurilor tale în fața unei alte făpturi omenești, sinceritate totală și dezinteresată în viața lăuntrică cea mai intimă, ca o încercare de retrăire în profunda simpatie a unei alte ființe omenești. Prietenia face să nască, hrănește și întreține cele mai frumoase sentimente de generozitate de care e capabilă o inimă omenească. Prietenie este când persoana care îți-e alături acceptă să fie „acolo” pentru tine și la bine și la rău.

Prietenul adevărat e cel căruia îi place să te vadă: care este dispus să-ți ierte slăbiciunile și să le ascundă de ochii altora, te tratează cu menajamente când ești absent, și cu franchețe când ești prezent. Prietenia adevărată și sinceră presupune ca cineva să ia parte la soarta celuilalt cu căldura, în mod curat obiectiv și fără nici un interes, și aceasta presupune o identificare desăvârșită între cei doi prieteni. Prietenia presupune cel puțin două suflete. O prietenie adevărată trece de interesul material. Prietenul este acela care gândește pentru tine ca pentru el însuși și care este capabil să te ajute să înțelegi că uneori greșești pentru că prietenul care ești tu să se schimbe. O prietenie adevărată este un cerc. Un cerc în care cei doi prieteni se ajuta în viață... să se rostogolească. Când ești singur, fără prieteni nu poți decât să mergi... ca barca pe uscat...

Fără să ne dăm seama, de multe ori uităm că lângă noi există o persoana căreia am putea să-i împărtăşim gândurile noastre, o persoană dispusă să se bucure alături de noi sau să ne consoleze atunci când suntem triști. De asemenea, de multe ori uităm că și noi, la rândul nostru, reprezentăm pentru cineva același lucru. Uităm că avem prieteni, uitam că suntem prieteni. Ne cufundăm în propriile gânduri, și totuși, atunci când ne reamintim că nu suntem singuri, problemelor ce păreau de nerezolvat li se conturează o rezolvare, sentimentelor ce păreau sufocante li se găsește alinare pentru simplul fapt că ne dăm seama că avem pe cineva lângă noi. Cineva spunea că prietenii reprezintă, a doua familie,

familie în care dragostea este necondiționata, bucuriile se împărtășesc, iar necazurile se înjumătățesc între prieteni pentru a putea fi suportate mai ușor. Una din cele mai mari bucurii ale acestei vieți este prietenia și una din bucuriile prieteniei este de a avea cui încredința o taină. Prietenia este poate faptul esențial al vieții.

Un gând împărtășit, un vis împlinit, o dorință trăită, tristețe alinată, speranță,...Prietenia.

„Prietenii adevărați nu vor nimic de la tine, în afara faptului că vor să fie lângă tine, să se simtă bine în prezența ta.”

Prietenia este darul cel mai frumos de la Dumnezeu!

PITTMAN TIMEA, Clasa a XI-a D

Doi și totuși una

Dragostea ajunge la culmea fericirii,
Când atinge o incandescență albă,
Neșovăitoare, în care se topește orice frică.
Și știind că este cunoscută așa cum și ea cunoaște
Nu mai are nevoie de asigurări și jurăminte.
O privire caldă, o lacrimă sau un surâs
Ajung să devină cea mai specială declarație de dragoste.

Dragostea ajunge la culmea fericirii,
Când o privire caldă ajunge să devină un cuvânt profund,
Când un surâs copilăresc ajunge să devină un poem de
iubire,
Când îmbrățișarea ajunge să devină taina celor două
suflete,
Când cei doi împreună sunt un fulg de nea pe pieptul
oceانului eternității,
Încă și încă până când timpul dispare...

Dragostea ajunge la culmea fericirii,
Când cei doi învăță ce-i iertarea,
Și pot să lege cu o panglică de lacrimi, o rană adâncă
Și s-o vindece cu un sărut
Să se țină încrezători de mână,
Și pornind la drum să înfrunte lumea.
Atunci deși sunt doi...ei totuși vor fi una.

Curtui Mădălina Cristina
Clasa a XII-a C

Lumina

Lumina mea, lumina ta
E ascunsă-ntr-o privire
Una e tristă iar alta, să zboare parcă-ar vrea
Spre infinituri neatinse.

Lumina mea, lumina ta
E-o punte între vise neîmplinite,
Ce azi mai speră, mâine v-a-nceta
Iubirea s-o coboare de pe-o stea,
Și s-o ascundă într-o privire.

Apus

Te zăresc pierdut printre mormane de tăcere,
Și aş vrea în toate un cuvânt să-mi spui,
Te lupți c-un suflet care astăzi - nu e-n stare
Și chiar de-ar vrea, nu poate s-oglindească
Lumina soarelui ce a apus.

Într-o inimă ce încă răzvrătește,
O iubire care tot s-a dus, s-a dus, s-a dus,
N-ai să torni tu niciodată, iar
Lumina soarelui ce a apus.

*Curtui Mădălina Cristina
cls a XII-a C*

Ştiaţi că.....?

*Regatul Unit Al Marii Britanii este una din puținele țări actuale care nu au o Constituție și nu are o zi națională. Echivalentul zilei naționale este ziua oficială de naștere a reginei, care se sărbătorește în a doua sămbătă a lunii iunie?

*În 1593 Shakespeare a publicat primul său poem, Venus și Adonis, dedicat Tânărului Henry Wriothesley?

*Denumirea blue-jeans a fost utilizată de marinarii din Genova, deoarece pânza din care se confectionau uniformele lor purta acest nume?

*Din 24 de specii, cât se presupun că există, 19 sunt în pericol de dispariție?

*A existat o legendă în rândul marinilor conform căreia, dacă un marină ucide un albatros, răul și chiar moartea poate să vină asupra echipajului respectiv?

*În 1994, alpinistul David Neacșu a fost primul român care a escaladat gigantul Kilimanjaro?

*Suedezii sunt cei mai mari amatori de ziare din lume, fiecare orășel al țării având propriul ziar local?

*O noapte în Ice Hotel costă aproximativ 200 dolari pe persoană?

*Trupul lui Marco Polo a fost înmormântat în Biserica San Lorenzo?

*Cele mai importante orașe ale aheilor se numeau Mycenae, Tiryns, Athena și Theba?

*Volumul întreb de apă conținut de bazinul lacului Tanganyika se apropie de 19.000 de km³?

*Inventatorul saxofonului, Adolphe Sax, s-a născut în Belgia?

*Belgienii sunt cei mai mari consumatori de bere, la ai producându-se peste 500 de mărci diferite ale celebrei băuturi?

*Din 1983 Machu Picchu a fost declarată zonă sub protecția UNESCO, în scopul prevenirii distrugerii ei de către cei aproape 800.000 de turiști care vin aici anual?

*Morsele trăiesc în medie 50 de ani?

*Cometele sunt strălucitoare numai când se găsesc în apropierea soarelui, fiind vizibile doar la răsărit și la apus?

*Cel care a semnat actul canonizării Ioanei D' Arc în 1920 a fost Papa Benedict al XV-lea?

*Insula Paștelui este numită de către localnici Rapa Nui?

*În România există 8.500 de izvoare termale, din care doar o mică parte este exploatață turistică?

Crăciun Diana și Cordoș Florina a XII-a E

... Si puțină matematică...

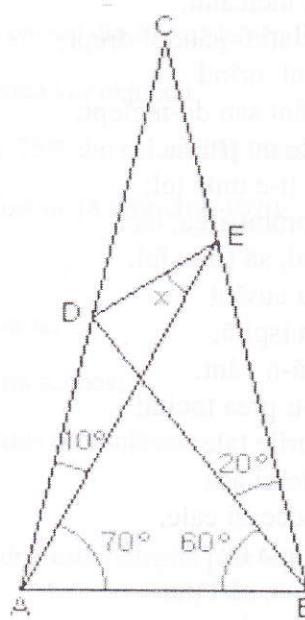
Cerc ...

Să ne închipuim un fir de sărmă care înconjură pământul la ecuator. Mărim lungimea firului cu 1 m și-i dăm din nou forma de cerc, astfel încât să formeze un cerc concentric cu ecuatorul.

Între ecuator și firul de sărmă rămâne o anumită distanță.

Să se afle distanța. Va putea o pisică să treacă pe sub sărmă?

(A. Hollinger)

Calculați unghiul x.

Problema a fost propusă de elevul **Lungu Marius** din clasa a XI-a A.

Despre...
RUDYARD KIPPLING

Ştiaţi că: Rudyard Kippling a fost unul dintre poetii care a scris despre personalitate?

Kipling zice aşa: „Să iei din nou de la capăt, să vezi unde s-a produs greşală, să neutralizezi cauzele care au provocat-o, să păstrezi în continuă reluare aceasta, până la reuşită...”. Într-o poezie, construită din condiţionalul tristeţii absolute, acest mare poet - RUDYARD KIPPLING - a prins în mătasea repetată a îndoielii - a unui „dacă” obsesiv – o fabulă, de o vizibilă simbolică a condiţiei umane.

DACĂ...

Dacă-ţi rămâne mintea când cei din jur şi-o pierd
şi, fiindcă ai, te-apasă sub vorbe care dor;
dacă mai crezi în tine când alții nu mai cred
şi-i ierți şi nu te superi de îndoiala lor;
dacă de aşteptare nu osteneşti nicicând,
nici de minciuna goală nu-ţi clatini gândul drept;
dacă, izbit de ură, nu te răzbuni urînd
şi totuşi nu-ţi pui masca de sfânt sau de-nțelept;
dacă visezi, dar visul stăpân de nu-ţi-l faci
sau gândul, deşi judeci, de nu-ţi-e unic țel;
dacă, încercând triumful sau prăbuşirea, tacă
şi poţi, prin amândouă trecând, să fii la fel;
dacă înduri să afli cinstiul tău cuvînt
răstălmăcit, naivii să-i ducă în ispită;
sau truda vieţii tale, spulberată-n vânt,
de poate iar s-o-nalte unealta-ţi prea tocită;
dacă poţi strânge toate câştigurile tale
ca să le joci pe-o carte şi să pierzi aşa
şi iarăşi de la capăt să-ncepi aceeaşi cale,
fără să spui o vorbă de neizbândă ta;
dacă poţi gândul, nervii şi inima, să-i pui
să te slujească incă, peste puterea lor,
deşi în trupul firav o altă forţă nu-i,
- afară de voinţe ce le impune: „spor”;
Dacă te vrea mulţimea, deşi n-ai linguisit
sau lângă rege umbli ca lâng-un oarecare;

Dacă de răi sau prieteni nu poţi să fii rănit;
Dacă nu numai unul, ci toţi îţi dau crezare;
Dacă ajungi să umbli minutul trecător
Cu şaizeci de clipe de veşnicii, mereu,
Vei fi pe-ntreg Pamântul deplin stăpânitor
Şi, mai presus de toate, un OM-copilul meu.

Poemul acesta, intrat în folclorul ţărăneşti, a trezit, peste decenii, o replică la fel de sentenţioasă, de dură, de hotărâtă a unui mare poet contemporan grec, KOSTAS VARNALIS, care întăreşte liniile de lumină a Omului adevărat, ale Omului cu o puternică personalitate pentru care pledează în final:

De poţi face pe prostul când altul te repede
făcând-o pe deşteptul-şii cu un cuvânt nu-l cerţi;
de nu te-ncrezi în nimeni şi nimeni nu te crede;
de-ţi poţi ierta păcatul, dar altora nu-l ierți;
de nu amâni o clipă un rău să-l împlineşti
şi dacă minţi mai tare când alţii nu spun drept;
de-ţi place în iubire cu ură să izbeşti
şi totuşi îţi pui mască de sfânt şi de-nțelept;
de te târăşti ca viermii şi-n visuri nu-ţi iezi zborul
şi numai interesul îl sui la rang de țel;
de părăseşti învinsul şi treci cu învingătorul
şi-i vinzi, fără sfială, pe amândoi la fel;
de rabzi să-ţi afli scrisul şi spusa, tălmăcite
drept adevăr, să-nșele mulţimea oarbă, şi
când vorbele şi fapta în vînt î-s risipite,
tu, dându-le la dracu, poţi să faci, întruna dintr-un
câştig, o mie
şi patria pe-o carte s-o vinzi la primul semn;
de nu-ţi plăteşti bănuşul luat ca datorie,
dar tu să fii plătitul găseşti că-i drept şi demn;
de poţi să-ţi storci şi gândul şi inima şi nervii,
îmbătrânite-n rele, să facă rele noi
şi sub nehotărâre plecându-te ca servii,
când toţi strigă: „nainte!” Doar tu să strigi:
„înapoi!”;

dacă, stând în mulţime te-mpăunezi semet,
dar lângă cel puternic îngenunchezi slugarnic
şi pe duşmani sau prieteni, tratându-i cu dispreţ,
te faci că-ţii la dânsii dar îi înseli amarnic!

Dacă nu pierzi momentul să faci oriunde-un rău
Şi-n umbra lui te-nlinişti ca-n umbra unui pom,
al tău va fi pământul cu tot cu prisosul său;
vei fi-ntre Domni. Întâiul, dar niciodată OM!

Spătar Anca

Cls.a XI-a A

Ştiaţi că....

- ☺ În 1916, un elefant a fost spânzurat pentru crimă în Erwin, Tennessee...
- ☺ În fiecare an 625 de oameni sunt loviți de fulger...
- ☺ Regele de Inimă Roșie este singurul rege fără mustață!
- ☺ Te doare măseaua rău de tot? Dă-ți la fel de tare cu un ciocan peste un deget și vei uita complet de durerea de măsea!
- ☺ Furnica întotdeauna cade pe partea dreaptă când se îmbată.
- ☺ Benzile desenate cu Donald au fost interzise în Finlanda pentru că acesta nu purta pantaloni.
- ☺ Deschide un document nou în Word și scrie: =rand(200,90) ; apoi apasă enter ; Microsoft e gata să "plătească milioane" pentru cel care poate oferi explicația. Încearcă!
- ☺ Einstein nu a putut vorbi fluent până la vîrstă de nouă ani. Părinții lui credeau că ar putea fi retardat.
- ☺ Energia folosită de creier ar fi suficientă pentru a aprinde un bec de 25 Watt.
- ☺ În iarna anului 1932 a fost atât de frig încât Cascada Niagara Falls a înghețat complet.
- ☺ Sunt necesari circa 2,3 litri de apă pentru a găti macaroane și cam dublul acestei cantități pentru a curăța cratița.
- ☺ O femeie din Arabia Saudită poate obține un divorț dacă soțul ei nu ii oferă cafea..
- ☺ Sunetul pașilor lui E.T. a fost făcut de cineva care își freca mainile în jeleu.
- ☺ O maimuță a fost odată judecată și condamnată pentru că fumase o țigară în South Bend, Indiana.
- ☺ În statul american Kansas este ilegal să prinzi un pește cu mâinile goale.
- ☺ Majoritatea vacilor produc mai mult lapte când ascultă muzică.
- ☺ În 1980 un spital din Las Vegas și-a concediat angajații pentru că pariau când vor muri pacienții.
- ☺ Știați că jumătate din populația lumii a văzut cel puțin un episod din filmul James Bond?
- ☺ Dacă pui boabe de struguri în cuptorul de microunde, acestea vor exploda.
- ☺ Este anatomic imposibil să-ți lingi cotul. Cu toate acestea, 75% din cei ce află încearcă să atingă cotul cu limba.
- ☺ Singura dată din istorie când a nins în Deșertul Sahara a fost în 18 februarie 1979;
- ☺ Nimeni nu știe unde este îngropat Mozart;
- ☺ 70% din oameni se tem mai mult de păianjeni decât de moarte;
- ☺ Bufnița este singurul animal destul de prost încât să atace un sconcs;
- ☺ În statul Ohio este interzis să prinzi soareci dacă nu ai permis de vânătoare.
- ☺ În Anglia nu ai voie să mori în Clădirea Parlamentului.
- ☺ Orice navă a Marinei Regale care acostează în portul Londrei este obligată prin lege să ofere un butoi cu rom Gardianului Turnului Londrei.
- ☺ Tot în Florida, femeile nemăritate care practică salturi cu parașuta duminica pot sfârși direct la părnaie.
- ☺ În Australia este interzis prin lege să se vândă țigări copiilor. Însă nu este interzis ca aceștia să fumeze.

TEST ANGAJARE NASA

1		2	3			4
		5			6	
			7			
8		9				
10			11		12	13
				14		
15			16			

Ne aflam in anul 1935. Familia DUNK are o ferma. O parte din ferma se numeste Livada Câinelui (Lc).

1 £ = 20 silingi

1 mila = 1760 yarzi

1 pogon = 4 prajini = 4840 yarzi

ORIZONTAL

1. Suprafața Lc în yarzi.
5. Vârsta Marthei, fiica mare a fermierului.
6. Diferența dintre lungimea și lățimea Lc.
7. Suprafața Lc în prajini x 9 vertical.
8. Anul în care ferma lui Little Bee a fost ocupată de familia Dunk.
10. Vârsta fermierului Dunk.
11. Anul nașterii lui Mary, fiica mică a lui Dunk.
14. Perimetru Lc in yarzi.
15. Cubul vitezei lui Dunk în mile/oră.
16. 15 orizontal - 9 vertical.

VERTICAL

1. Valoarea Lc în silingi/pogon.
2. Pătratul vârstei sorei lui Dunk.
3. Vârsta lui Mary.
4. Valoare Lc in £.
6. Vârsta primului născut Eduard, care anul trecut a avut de două ori vârsta lui Mary de acum.
7. Pătratul lățimii lui Lc în yarzi.
8. Timpul de care are nevoie Dunk să înconjoare o data și o treime Lc (in minute).
9. Vezi 9 vertical.
10. 10 orizontal x 9 vertical.
12. Suma cifrelor de la 10 vertical + 1.
13. De câți ani aparține ferma familiei Dunk.

*Lungu Marius
clasa a XI-a A*

Fuga de la ore

Ne amintim cu nostalgie prima absență nemotivată. « Nu e elev, cine nu fuge de la ore! ». Așa

ne-am explicat alegerea de a nu asculta „predica” plăcitoare a profesorului. Treptat, am învățat să ne eschivăm de la dificultățile școlii, absentând de fiecare dată când „situația” o cerea. Întotdeauna, țapii îspășitori pentru atitudinea noastră au fost factorii de mediu, profesorii, părintii, colegii, materia dificilă...

„Absenteiștii” se recrutează dintre cei care merg la școală „încruntați”, fără bucurie, datorită mediului ostil și/sau plăcitor pe care îl resimt aici. Statistic, cele mai multe cauze ale absenteismului, sunt cele datorate atitudinii unor profesori: lipsa unor calități precum tact pedagogic, empatie, deschidere sau chiar lipsa competenței și pasiuni pentru materie. La acestea se adaugă subiectivitatea în notare, chiar dacă nu cu rea intenție, ci datorată unor efecte în notare cum e efectul „halo” (tendința de a supraaprecia o persoană și din punct de vedere intelectual, dacă ne-a lăsat o impresie bună și de a subevalua o persoană, dacă ne-a lăsat o impresie rea) sau subiectivitatea văzută din prisma elevilor. De asemenea, indiferența față de feed-back-ul primit din partea elevilor sau spiritul rigid, sever sau ironic al unor profesori, suprapus peste lipsa de interes față de materia respectivă creează un drum liber către absentism. Aceasta este punctul de vedere al elevilor care vor să vadă în profesori mai mult decât un dascăl, un prieten cu care să poată vorbi cu naturalețe și în timpul pauzelor sau pe stradă.

Ca atitudine, absenteismul este conexat și cu prezența pasivă la ore („dormitul în bancă”) și cu non-implicarea extrașcolară și socială.

Colegii au și ei un mare rol în această ecuație a absenteismului. Foarte mulți tineri absentează, pentru că nu se pot integra în mediul clasei sau chiar al școlii, preferând refugiu într-o gașcă de prieteni. Ei se simt respinși de colectiv pentru un anumit defect fizic, pentru că sunt „tocilarii”, nu au prietenă, o ținută atractivă sau pentru că nu pot stabili cu ușurință contacte cu ceilalți colegi.

Elevul devine dezinteresat de școală și datorită mediului familial instabil, unde preocuparea părintilor pentru evoluția odraslei lor este aproape de zero. În astfel de familii, nu există un model al reușitei profesionale bazat pe educația dobândită la școală. De cele mai multe ori, capătă o importanță sporită chiar exemplul negativ, al cunoșcuților, vecinilor, prietenilor, care s-au realizat în viață fără a „puce mâna pe carte”, datorită banilor, relațiilor, norocului și.a.

In concluzie, problema absenteismului nu este nici pe deosebire atât de simplă cum pare. Ea implică un complex de factori ce variază în funcție de situația fiecărui Tânăr, parcurgând multiple etape, de la absenteismul minimal, selectiv, la cel generalizat, foarte nociv pentru a-l separa complet pe elev de semnificațiile și funcțiile școlii, cu efecte pe termen lung asupra comportamentului acestuia.

TOP 10 Div3rs3 Po3m

- 1.MASSARI-Real Love
- 2.TIMBALAND-Scream
- 3.BASSHUNTER-Now You're Gone
- 4.PUYA, LAURA, KEO-Viață Nouă
- 5.MASSARI-Be Easy
- 6.KAT DE LUNA-Whine Up
- 7.ANCA PARANGHEL FEAT. FLY PROJECT-Brasil
- 8.JAAR PROJECT-Anotimpuri
- 9.SAMIM-Heater
- 10.CHRIS BROWN-Kiss Kiss

B@ncuri si P3rl3 . . .

:) Prof: Viorel, conjugă te rog verbul "a merge".
Viorel: iii... eu merg ...iii....tu mergi....iii...el merge...
Prof: -Mai repede!

Viorel: -Eu fug ...tu fugi ...el fuge...

:) TATAL NOSTRU din cancelarie
Dă-ne noua astăzi pauze de 30 de minute
Precum în vacanță aşa și la școală
Și iartă-ne noua orele chiulite
Precum iertam și noi părinților noștri
K nu ne dau bani de 4 ori pe zi
Dă-ne noua note mai bune
Și azi și mâine
Și în vecii vecilor AMIN!

:) Pe un formular de asigurare (șoferul lovise o vacă):
- Cum ați avertizat dvs.?
- Claxon.
- Cum a avertizat celălalt?
- Muuu!

Lenea...

**STAU ÎN PAT ȘI MĂ GÂNDESC
OASELE ÎMI PUTREZESC
ȘI NIMIC N-AM DE FĂCUT
CRED C-AM ÎNCEPUT SA PUT**

**TOTU-I TRIST ȘI MONOTON
STAU ȘI RÂNCEZESC PE TRON
MĂNÂNC CARNE DE LA MEC
OBSERV ORELE CUM TREC**

**CÂND IES DIN CASĂ NU M-APLEC
SĂ M-ÂNCHEI NICI LA ȘIRET
IAR TAXIUL ÎMI E BAZĂ
- MI-E LENE SĂ-MI MIŞC GĂOAZA**

**PE CÂND ALȚII SE DISTРЕАЗĂ
MUŞCHII MEI SE-ATROFIAZĂ
MĂ AŞEZ ÎN PAT DOMOL
VULTURII ÎMI DAU OCOL**

**TOT ÎNCERC SĂ MĂ RIDIC
DAR TOT CAD ȘI MĂ OFTIC
DACĂ VREȚI SĂ AJUTAȚI
NIȘTE TINERI DISPERAȚI**

ATUNCI...

**VREM FEMEI FĂRĂ TALENTE
SĂ NE-ADUCA ALIMENTE
SI UN SCLAV FARĂ-NTREBARI
SA NE CUMPERE TIGARI**

P@gin@ r3@liz@t@ d3 TRIPON DANIELA

Cl.s.a-X-a B

Stonehenge...centrul Universului?

Ansamblul de la Stonehenge, situat în câmpia Salisbury, la circa 130 km de Londra, reprezintă unul dintre cele mai frumoase locuri preistorice din lume și unul dintre cele mai misterioase.

Este misterios datorită cercului de pietre mari, verticale, a fortificației circulare și a inelului de gropi umplute.

Nimeni nu știe cum a fost construit Stonehenge, cum au ajuns pietrele acolo și la ce au folosit.

Pietrele verticale și cele orizontale, prin care acestea sunt unite, arată ca și cum ar fi fost făcute din lemn, de un tâmplar. Ar fi fost normal ca cei din neolic să folosească lemnul și nu piatra și la ce a servit această aliniere? Un instrument de precizare a eclipselor?

Monumentul nu a fost construit tot o dată ci treptat. Prima și cea mai importantă etapă a ansamblului de la Stonehenge era o construcție mare și rotundă, din lemn, înconjurată de un sănt circular. Rămășițele acestei fortificații, construite între 3200 și 2700 i.e.n. sunt încă vizibile în ciuda eroziunilor. Ridicătura avea cam 2 m înălțime și 6 m lățime și un diametru de circa 98 m. Construcția de

lemn era cam de 30 m în diagonală și se crede că avea acoperiș de paie dar azi a mai rămas puțin din ea. Intrarea principală era la sud. Construcția centrală era, probabil, o capelă funerară, în care erau depozitate trupurile, înainte de incinerarea sau îngroparea lor. La o anumită dată, între 2700 și 2200 î.Hr., au fost săpate cele 56 de gropi, într-un cerc în interiorul fortificației. Sunt așa-numitele "gropi Aubrey", după numele cercetătorului de antichități, John Aubrey, cel care le-a și descoperit.

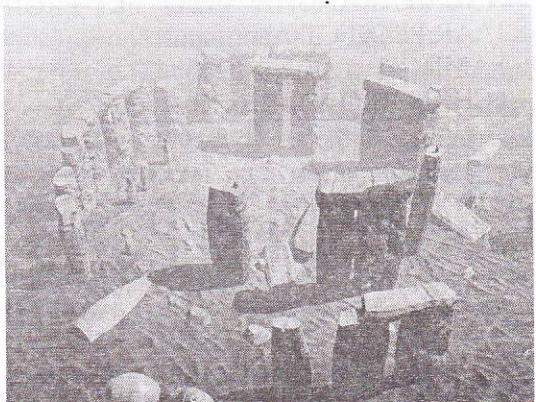
Multe dintre ele conțin rămășițe umane dar după cercetări s-a văzut că gropile fuseseră construite cu mult timp înainte să fie pusă cenușa rezultată, ca urmare a incinerărilor.

În anii '60, astronomul Gerald Hawkins a afirmat că monumentul era un „calculator” al epocii de piatră, de precizare a eclipselor de Lună sau un loc unde se desfășurau ritualuri.

Momentul precis și poziția unui răsărit de Soare depind de locul unde stai și chiar de modul cum îți ţi capul. Dar toate aceste îndoieri firești ale unui om din zilele noastre dispar ca prin farmec dacă, într-o dimineață de vară, ești martor la apariția Soarelui peste Heel Stone, mai ales la punctul culminant al ceremoniei, când axa luminii pătrunde în zona umbroasă dintre pietre. Pentru câteva momente, Stonehenge pare să devină centrul Universului. Înțelegi atunci de ce fascinația sa durează în eternitate.

Enigmaticul Stonehenge rămâne fără răspunsuri și pe viitor.

Modul în care acest monument a fost construit rămâne o enigmă pentru că nu se știe cum au fost aduse pietrele, construite din stânci de dolerit albastru (care se găseau la o depărtare de 200 km față de Stonehenge), grele de 80 de tone. Mai sunt și 81 de bolovani, fiecare având 50 de tone, ce sunt din granit dur și se puteau extrage dintr-o stâncă aflată la o depărtare de 35 km. 30 de bolovani au fost ridicăți apoi vertical.

Cum au fost aduși? Astăzi au mai rămas aproximativ jumătate din pietrele originale. În 1650 d.Hr., Stonehenge era un loc întunecat, o pădure de pietre care aruncau umbre una asupra alteia. Stând în centru, era greu să vezi mai mult decât niște mici fragmente ale peisajului înconjurător. Cum își îndeplinea atunci Stonehenge rolul de observator al Soarelui și stelelor?

CHARLIE CHAPLIN

Unul dintre cei mai cunoscuți actori de comedie, Charlie Chaplin, s-a născut la 16 aprilie 1889 la Londra, în Marea Britanie.

Este considerat a fi unul dintre cele mai mari staruri de cinema din secolul XX. S-a alăturat companiei teatrale a lui Fred Karno în 1908, din care făcea parte și Stan Laurel. În 1912, trupa a plecat într-un turneu în Statele Unite, Chaplin decizându-se să rămână acolo. După un an, producătorul Mack Sennett l-a luat la Keystone Studio, care se mândrea cu nume precum Roscoe 'Fatty' Arbuckle și Mack Swain. Nu a trecut mult și Chaplin i-a surclasat pe aceștia, reușind să facă 35 de filme într-un singur an.

Primul său film a fost „Making a Living” (1914); a urmat „Kid Auto Races at Venice” (1914), care i-a schimbat întreaga carieră. În această peliculă purta pantaloni largi împrumutați de la Roscoe 'Fatty' Arbuckle, niște pantofi imenși de-a lui Ford Sterling, o jachetă minusculă, o pălărie melon și o mustață de mărimea unei periute de dinți.

Începând cu 1915, Chaplin a scris, regizat, produs și, desigur, jucat în toate filmele sale. S-a alăturat companiei Essanay Company, iar în 1917 erau lansate „The Immigrant” (1917) și „Easy Street” (1917). În 1918, împreună cu fratele său, își deschideau propriul lor studio în Los Angeles, iar, în 1919 se asociau cu Douglas Fairbanks, Mary Pickford și D.W. Griffith și formau United Artists, pentru a-și produce propriile filme. Dar primul film făcut de către Chaplin la această companie a fost „A Woman of Paris” (1923). Au urmat „The Gold Rush” (1925) și „The Circus” (1928), pentru care a primit un Oscar. În 1931 lansa „City Lights”, iar următorul său film a fost „Modern Times” (1936), care s-a dovedit a fi unul dintre cele mai mari succese ale sale. Filmul „The Great Dictator” (1940), acuza regimul nazist. Chaplin interpreta un rol dublu, fiind un bărbier evreu ce luptase în primul război mondial și maleficul Adenoid Hynkel, dictatorul Germaniei.

În 1945, a început să lucreze la « Monsieur Verdoux » (1947), iar în 1952 lansa cel mai bun film sonor al său, « Limelight » în care juca și bunul său prieten, Buster Keaton. În același an, s-a trezit târât în isteria anti-comunistă ce pusește stăpânire pe SUA, fiind acuzat de autorități că ar avea tendințe comuniste. Scandalizat și deprimat, Chaplin a părăsit Statele Unite, plecând în Elveția. În timpul șederii sale în Europa, a mai făcut două filme: « A King in New York » (1957), lansat în America cu 20 de ani mai târziu și ultima sa peliculă, « A Countess from Hong Kong » (1967), ce-i avea în distribuție pe Marlon Brando și Sophia Loren. Ironic, acesta a fost și singurul insucces al lui Chaplin.

În 1969, Chaplin a început să lucreze la alte filme, printre care și „The Kid” și „The Circus”. Avea de gând să facă și un film numit „The Freak” cu fiica sa Victoria Chaplin în rolul principal, în care ea să poarte aripile pe care el însuși le purtase cu 50 de ani în urmă în

„The Kid”. Dar, pe atunci Chaplin avea deja 80 de ani și s-a retras să locuiască în Vevey, Elveția.

În 1975 a fost numit Cavaler de către Regină. A murit în somn, în noaptea de Crăciun a anului 1977.

Realizat de către Larisa Holhoș XI-A

Concursul național „Cultură și civilizație românească”

Concursul național „Cultură și civilizație românească” se va desfășura în acest an la Tulcea, în perioada 28-31 mai. La etapa națională, județul nostru va fi reprezentat de echipajul Colegiului Național „Octavian Goga” Marghita, care a obținut locul I la etapa județeană.

Aceasta s-a desfășurat în luna februarie, la Oradea, la Inspectoratul Școlar Județean.

La faza județeană a concursului au participat echipașe de la școli renomate din județ: Colegiul Național „Emanuil Gojdu”, Liceul „Aurel Lazăr”, Liceul „Onisifor Ghibu”, din Oradea, Colegiul Tehnic „Vadu Crișului”, Colegiul Național „Octavian Goga” Marghita și altele.

Concursul și-a propus să valorifice și să facă cunoscute obiceiuri, tradiții, mentalități specific românești, să promoveze istoria locală prin elaborarea unor monografii istorice sau prin prezentarea unor monumente istorice mai puțin cunoscute.

Echipajul nostru a fost alcătuit din elevi ai clasei a XI-a E, respectiv Roxana Bobotan, Melania Gramă și Ionuț Pop, coordonați de prof. Florica Sărac. Proiectul realizat și prezentat de noi, a avut ca subiect „Biserica de lemn cu hramul <Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril> din Boianu Mare”. Juriul a apreciat rigurozitatea științifică a portofoliului, dinamica prezentării temei în manieră Power-Point, precum și proiectul de conservare conceput. Comuna Boianu Mare a fost atestată documentar în 1358 iar biserică actuală, declarată monument istoric, datează din sec. al XVIII-lea. Biserică impresionează prin armonia proporțiilor, prin simplitate și frumusețe. Ea păstrează, de asemenea, în interior o pictură murală veche, tot de secol XVIII, dar care se află într-o fază avansată de degradare. Proiectul realizat de noi își propune să facă cunoscută valoarea istorică a monumentului de la Boian, să sensibilizeze autoritățile abilitate pentru a salva pictura bisericii, să faciliteze integrarea bisericii în circuitul turistic.

Vă invităm să vizitați biserică - monument istoric de la Boianul Mare sau, pentru început, site-ul realizat de elevii din clasa a XI-a E, sprijiniți de prof. Simona Sarca.

Prof. Florica SĂRAC

OLIMPIADE ȘI CONCURSURI ȘCOLARE 2007-2008

Ne mândrim cu numeroasele rezultate obținute de elevii noștri la olimpiadele și concursurile școlare și felicităm atât cadrele didactice, cât și elevii, pentru aceste realizări.

Mulțumim pentru efortul depus.

ȘTIINȚE SOCIO-UMANE

1. Șerfezeul Diana - psihologie - X H - locul II. - etapa județeană prof. Blaga Iosif

INFORMATICĂ

1. Szabó Roland -IX A - mențiune , etapa județeană – prof. Mihuc Zenovia

FIZICĂ

Olimpiada de fizică etapa județeană:

1.Szabó Roland IX- premiu I. Prof. Gheman Sever
2.Bánházi Botond- mențiune- XI H- Prof Veres Zoltán
3.Pap Lóránd- mențiune- XI.H - Prof Veres Zoltán

Olimpiada de fizică- etapa națională:

1.Szabó Roland- IX.A- mențiune- Prof. Gheman Sever

Concursul internațional de fizică „VERMES

MIKLOS”- etapa județeană

1. Bánházi Botond- mențiune- XI H.- Prof Veres Zoltán
- etapa națională

1. Bánházi Botond- mențiune; cu calificare la etapa internațională- XI H.- Prof Veres Zoltán

MATEMATICĂ

Testul național de evaluare în matematică -etapa I

1.Oros Dan-premiul I- cls.XII.-prof. Ursan R.
2.Szabó Roland - premiu I- cls. IX.- prof. Vărșendan C.
3.Ghiula Oana - premiu II- cls. XII.- prof. Ursan R.
4.Purdea Radu - premiu III.- cls. XII - prof. Ursan R.
5.Rugea Dan - premiu III - cls. XII: - prof. Ursan R.
6.Moisa Mădălina- mențiune- IX.A - prof. Vărșendan C.
7.Săvan Andrei - mențiune - IX.A.- prof. Vărșendan C.
8.Buzilă Răzvan – mențiune – X - prof. Vărșendan C.
9.Pinte Virgil – mențiune - IX.A - prof. Vărșendan C.
10.Andreș Alexandra - mențiune II - IX.A - prof.

Vărșendan C.

11.Cutlac Vladislav - mențiune II.

Concurs interjudețean de matematică „Teodor Topan”- ediția a II-a Șimleul Silvaniei

1.Oros Dan - premiu II - cls. XII.- prof. Ursan R.
2.Szabó Roland - mențiune - cls. IX.- prof. Vărșendan C.

Concurs de matematică în Limba Maghiară din Transilvania

1.Ecsedi Roland-Károl -cls.XI.- mențiune - pof. Szász P.
2.Jakab Lilla - cls. X.- mențiune - prof. Szász P.

3.Bánházi Botond-László-cls. XI-mențiune-prof Szász P.

LB. FRANCEZĂ

Olimpiada- faza județeană

1.Cordoș Florina- Diana, cls.XII.E- locul III.- Prof Baba Mariana

BIOLOGIE

Olimpiada județeană

1. Yacoob Sumaya – XII A – locul I – prof. Laura Tomuța
2. Ghiula Oana – XII A – locul II I – prof. Laura Tomuța

3. Cadar Adina – X A – mențiune – prof. Laura Tomuța

4. Jolța Maria – X C – mențiune - I – prof. Laura Tomuța

Olimpiada națională

Yacoob Sumaya – XII A – locul I – prof. Laura Tomuța

- selectată în lotul național

CHIMIE

Olimpiada județeană de chimie

1.Pap Lóránd – cls. XI. – locul I. – prof. Nagy Gabriella

Olimpiada națională

1.Pap Lóránd – mențiune – prof. Nagy Gabriella

Concursul de chimie „ Irinyi ” – etapa județeană

1.Szöke Árpád – cls. X. – locul I. – prof. Nagy Gabriella

2.Pap Lóránd – cls. XI. – locul II. – prof. Nagy Gabriella

Concursul de chimie „ Irinyi ” – etapa națională

1.Pap Lóránd – cls. XI. – locul I. – prof. Nagy Gabriella

2.Szöke Árpád – cls. X. – locul II. – prof. Nagy Gabriella

Concursul „ Cultură și civilizație românească ” – etapa județeană

1.Pop Ionuț – XI.E – prof. Florica Sărac – locul I.

2.Grama Melania XI.E

3.Demeter Ștefania XI.E

3.Arba Damaris XI.E

4.Gabor Camelia XI.E

5.Cheregi Corina XI.E

6.Bobotan Roxana XI.E

Concursul „INFOMATRIX”- calificare la faza internațională

1.Oros Dan – XII A – prof. Adriana Simona Sarca

2.Szalay Laszlo, Daroczi Krisztian - XII H- prof. Livia Erna Moisa

3.Postolache Andrei, Șandor Andrei, Sarca Sorin – X- A, prof. Zenovia Mihuc

DISCIPLINE TEHNICE

Olimpiada tehnică interdisciplinară – faza județeană – Tehnologia în industria textilă

1.Gorbe Tibor – locul III. – cls. A XIII-a – ing. Ștefanuț Traian și sing. Șumălan M.

2.Cengeri Tibor – locul IV – cls. A XIII-a – ing. Ștefanuț Traian și sing. Șumălan M.

CONCURS PE MESERII - Faza județeană –

Confecționarea produselor textile:

1.Cociș Ileana – mențiune – XI – sing. Șumălan M., ing. Ștefanuț T.

2.Papai Orsolya – mențiune – XI – sing. Șumălan M., ing. Ștefanuț T.

3.Gheorghieș Amalia – mențiune – XI – sing. Șumălan M.,

ing Ștefanuț T.

4.Szakács Arnold – locul I – XI M. – sing. Șumălan M.,

ing. Ștefanuț T.

5.Lupou Alexandra, clasa XII- mențiune, sing. Șumălan

M., ing. Ștefanuț T.

6.Voinea Dorina, clasa a XII – mențiune, sing. Șumălan

M., ing. Ștefanuț T.

7.Pui Rodica, clasa a XI-a, mențiune, sing. Șumălan M.,

ing. Ștefanuț T.

8.Rohodi Claudia, clasa a XI-a, mențiune, sing. Șumălan

M., ing. Ștefanuț T.

EDUCAȚIE FIZICĂ

Olimpiada de pregătire sportivă teoretică

1.Socaciu Cătălin – IX. S – locul I – prof. Turc Marius
Volei

Echipa de volei băieți – locul III. – olimpiada sportului școlar – prof. Turc Marius

Şah

Sandor Claudia – locul III – olimpiada sportului școlar – prof. Ciupe Augustin

LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ

Olimpiada de limba și literatura maghiară-faza județeană

- 1.Rend Melitta IX.H-locul I.-prof. Farkas Cecilia
- 2.Scheck Erika IX.H-locul I.-prof. Farkas Cecilia
- 3.Selinga Aliz XII.I-locul I.-prof. Szabó Melinda
- 4.Kiss Brigitta IX.H-locul II.-prof. Farkas Cecilia
- 5.Tóth Bernadett XI.H-locul II.-prof. Farkas Cecilia
- 6.Végső Boglárka X.H-locul II.-prof. Szabó Melinda
- 7.Heczi Brigitta XI.I-locul II.-prof. Szabó Melinda
- 8.Buzi Orsolya XII.H-locul II.-prof. Szabó Melinda
- 9.Csuba Enikő XII.H-locul II.-prof. Szabó Melinda
- 10.Fincicki Noémi XII.J-locul III.-prof. Farkas Cecilia
- 11.Csengeri Csorong XI.H-locul III.-prof. Farkas Cecilia
- 12.Árpási Anita X.H-locul III.-prof. Szabó Melinda
- 13.Árkosi Zita XI.I-locul III.-prof. Szabó Melinda
- 14.Szegi Tamara XII.I-locul III.-prof. Szabó Melinda
- 15.Kelemen Emese XII.H-mențiune-prof. Farkas Cecilia
- 16.Selinga Lilla IX.I-mențiune-prof. Farkas Cecilia
- 17.Burca Beáta XI.I-mențiune-prof. Szabó Melinda

REGULI DE CIRCULAȚIE PRIVIND SCUTERELLE

În ultima perioadă, au fost foarte multe incidente în care au fost implicate motociclete și scutere, soldate cu morți. Deși legea îi obligă pe posesorii de astfel de autovehicule să poarte cască, iar reprezentanții poliției recomandă, în plus, echiparea cu cât mai multe protecții, mulți posesori de scutere, motociclete sau ATV-uri ignoră aceste lucruri, riscându-și astfel viața.

Vă prezentăm câteva din regulile de circulație, furnizate de poliția bihoreană, pe care conducătorii de scutere trebuie să le respecte pe drumurile publice.

Persoanele care nu posedă permis de conducere pot conduce scutere pe drumurile publice, numai dacă au vârstă de cel puțin 16 ani împliniți și fac dovada că au absolvit un curs de legislație rutieră în cadrul unei unități autorizate de pregătire a conducătorilor de autovehicule.

Pe timpul circulației pe drumurile publice, conducătorii de scutere sunt obligați să aibă asupra lor actul de identitate, certificatul de absolvire a cursurilor de legislație rutieră și certificatul de înregistrare a vehiculului. Scuterele, atunci când circulă pe drumul public, trebuie conduse numai pe un singur rând.

În circulația pe drumurile publice, conducătorul scuterului trebuie să poarte cască de protecție omologată.

Scuterul trebuie să fie echipat cu: instalație de frânare

eficace, sistem de avertizare sonoră, instalație de evacuare a gazelor de ardere, care să respecte normele de poluare fonică și de protecție a mediului, lumină de culoare albă în față, respectiv lumină și dispozitiv fluorescent-reflectorizant de culoare roșie în spate, lumini de culoare galbenă pentru semnalizarea schimbării direcției de mers, în față și în spate, plăcuță cu numărul de înregistrare, amplasată la partea din spate a mopedului, fără a obtura vizibilitatea sistemului de iluminare și semnalizare.

Se interzice montarea la scuter a luminilor de altă culoare sau intensitate, a altor lumini, dispozitive ori accesoriu de avertizare decât cele omologate.

Se interzice conducătorilor de scutere să circule pe sectoarele de drum semnalizate cu indicatorul având semnificația "Accesul interzis bicicletelor".

Se interzice conducătorilor de scutere să învețe să conducă mopede pe drumurile intens circulate.

Se interzice conducătorilor de scutere să circule pe trotuare.

Se interzice conducătorilor de scutere să circule în paralel, cu excepția situațiilor când participă la competiții sportive organizate.

Se interzice conducătorilor de scutere să circule în timp ce se află sub influența alcoolului, a produselor ori a substanțelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora.

Se interzice conducătorilor de scutere să circule pe aleile din parcuri sau din grădini publice.

Se interzice conducătorilor de scutere să circule fără a purta îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizante, de la lăsarea serii, până în zorii zilei sau atunci când vizibilitatea este redusă.

Se interzice conducătorilor de scutere să conducă vehiculul fără a menține contactul roților cu solul.

Se interzice conducătorilor de scutere transportul a mai multor persoane decât locurile stabilite prin construcție, precum și a obiectelor voluminoase.

Clasificare:

Precizăm ca aceste reguli de circulație sunt valabile pentru orice vehicul clasificat ca "moped" de legea din România. Potrivit acesteia, un "moped" este un vehicul cu două, trei sau patru roți, a cărui viteză maximă prin construcție nu depășește 45 km/h și care este echipat cu un motor cu ardere internă, cu aprindere prin scânteie, cu o capacitate cilindrică ce nu depășește 50 cm³ sau cu un alt motor cu ardere internă ori, după caz, electric, a cărui putere nominală este de cel mult 4 kW.

Cele mai mici sunt ciclomotoarele sau mopedurile. Au o capacitate de până la 50 cm³ și o viteză maximă de 45 km/h. Se pot conduce de la 16 ani și nu ai nevoie de carnet pentru asta.

După ele, urmează scuterele între 50 cm³ și 125 cm³, care se conduc de la 16 ani, cu carnet categoria A1.

Ce e peste 125 cm³ se încadrează la capitolul motociclete și se conduc după 18 ani, cu carnet.

În afară de aceasta, scuterul trebuie înregistrat la primărie (aveți grija ca scuterul să fie omologat) și înmatriculat.

STILURI DE ÎNVĂȚARE

În accepțiunea ei cea mai largă, învățarea reprezintă dobândirea de către individ a unei achiziții, a unei experiențe în sfera comportamentului, a unei noi forme de comportament ca urmare a repetării situațiilor sau exersării.

Învățarea specific umană, în sensul larg, reprezintă însușirea experienței sociale, în forme generalizate; în sens restrâns, particular, din perspectiva psihologică, învățarea reprezintă orice nouă achiziție a organismului ca urmare a simularii, a interiorizării informațiilor externe, achiziție care are ca efect o schimbare în comportament. Din perspectivă pedagogică, ea este procesul de asimilare a cunoștințelor și de formare a pricerelor și deprinderilor.

Din punct de vedere fiziologic, învățarea constă în elaborarea și consolidarea de noi legături în scoarța cerebrală.

Stilul de învățare se referă la „simpla preferință pentru metoda prin care învățăm și ne aducem aminte ceea ce am învățat”, ne arată calea și modalitățile în care învățăm.

Faptul că indivizii procesează informațiile în diferite moduri, care implică latura cognitivă, elemente afective-emoționale, psihomotorii și anumite caracteristici ale situațiilor de învățare, demonstrează că fiecare dintre noi are o capacitate diferită de a învăța.

Pentru a determina ce stil de învățare avem, nu trebuie decât să ne gîndim la cum preferăm să învățăm ceva nou. Ne place să asimilăm noile informații, abilități, atitudini, prin imagini, emoții, contacte cu persoane diferite, sunete, aplicații practice, prin participare activă, directă?

Există mai multe stiluri de învățare. Deși există variante clasificări ale stilurilor de învățare, le voi prezenta pe cele mai frecvente, întâlnite în literatura de specialitate.

Atunci când învățăm, depindem de modalitățile senzoriale implicate în procesarea informațiilor. Cercetările au demonstrat că 65% din populație sunt vizuali, 30%- auditivi și numai 5%- tactil-kinestezici (Dennis W. Mills, 2002). Pentru stilul de învățare auditiv, „input-ul” este valoros, pe când pentru celelalte două, combinația tuturor. Fiecare persoană are un mod diferit de a învăța. Știți că cei care au un stil de învățare vizual își amintesc 75% din ceea ce citesc sau văd?

În sprijinul acestei teorii a fost invocată și teoria inteligențelor multiple a lui Gardner care ne

spune că există cel puțin 7 tipuri de inteligențe, printre care și inteligența vizuală/spațială, alături de inteligența verbală/lingvistică, inteligența logică/matematică, inteligența corporală/kinestezică, inteligența muzicală/ritmică, inteligența interpersonală și intrapersonală și în fine, inteligența naturalistă.

Stilul de învățare vizual - pornind de la inteligența spațială/vizuală se consideră că acest tip de inteligență este cea care facilitează procesul de învățare prin perceperea cu deosebită acuitate a culorilor, liniilor, formelor, spațiului, și, de asemenea, prin perceperea relațiilor dintre aceste elemente.

Stilul de învățare vizual are următoarele **puncte tari**: își amintesc ceea ce scriu și citesc, le plac prezentările și proiectele vizuale, își pot aminti foarte bine diagrame, titluri de capitole și hărți, înțeleg cel mai bine informațiile atunci când le văd.

Strategii pentru stilul de învățare vizual: **Iuați notițe!** Cea mai eficientă cale pentru o învățare de lungă durată. **Priviți persoana cu care vorbiți**, vă ajută la concentrare asupra sarcinii de învățare. **Alegeți un loc de învățare liniștit!** Dacă este necesar, puteți folosi căști, pentru a nu vă distrage atenția din cauza zgomotului. Unele persoane preferă în timp ce învăță să asculte în fundal, o muzică liniștită, «soft». Cei mai mulți cu acest stil de învățare, **învață cel mai bine singuri**. Când învățați **Iuați multe notițe și explicați-le detaliat**, în josul paginii. **Utilizați marcatoare**, culorile pentru a sublinia ideile principale. Înainte de a începe o sarcină/ temă pentru acasă, **stabiliti-vă obiectivele și scrieți-le**. **Afişați-le!** Să fie cât mai vizibile, să vă atragă atenția, să fie ușor de citit. Înainte de a citi un capitol sau o carte, treceți în revistă, **“scanăți” imaginile**, fotografiile, schemele, titlurile etc. **Plasați-vă spațiul de învățare** (birou, bancă, masă de lucru) **departe de ușă și ferestre**. **Notați-vă ideile principale pe cartonașe colorate** (engl. “flashcards”), apoi verificați-le!

Dacă este posibil, **folosiți diagrame, hărți, postere, filme, video, programe computere**, atunci când studiați, când aveți de pregătit o temă sau când faceți o prezentare.

Stilul de învățare auditiv prezintă următoarele **puncte tari**: își amintesc ceea ce aud și ceea ce se spune, le plac discuțiile din clasă și cele în grupuri mici, își pot aminti foarte bine instrucțiunile, sarcinile verbale/orale, înțeleg cel mai bine informațiile când le aud.

Strategii pentru stilul de învățare auditiv: **studiați cu un prieten(ă)**, astfel puteți discuta cu acesta despre materialul de învățat, vă auziți unul pe

celălalt, vă clarificați. **Recitați/ spuneți cu voce tare** informațiile pe care doriți să vi le amintiți mai mult timp. **Întrebați cadrele didactice** dacă puteți prezenta temele sau munca voastră ca o prezentare orală sau pe o casetă audio. **Înregistrați casețe audio cu punctele importante** pe care vreți să vi le amintiți și **ascultați-le în mod repetat**. Este foarte folositor pentru învățarea materialelor în vederea participării la teste. Când citiți, parcurgeți rapid de la un capăt la altul textul, priviți imaginile, titlurile capitolelor, alte indicii și **spuneți cu voce tare ce idei sunt transmise în carte**. **Stabiliți obiectivele pentru tema de casă și verbalizați-le**. Spuneți obiectivele, etapele de lucru cu voce tare de fiecare dată când începeți rezolvarea sarcinilor. **Citiți cu voce tare ori de câte ori este posibil!** Aveți nevoie să auziți cuvintele pe care le citiți pentru a le înțelege mai bine sensul. Când faceți **calcule matematice**, utilizați foi de matematică pentru a încadra corect coloanele și a efectua corect rezultatele, calculați **cu voce tare**.

Stilul de învățare tactil-kinestezic se remarcă prin **punctele tari**: își amintesc ceea ce fac și experiențele personale la care au participat cu mâinile și întreg corpul (mișcări și atingeri), le place folosirea instrumentelor sau preferă lecțiile în care sunt implicați activ/participarea la activități practice, își pot aminti foarte bine lucrurile pe care le-au făcut o dată, le-au exersat și le-au aplicat în practică (memorie motrică), au o bună coordonare motorie.

Ewersarea strategiilor pentru stilul de învățare tactil-kinestezic: pentru a memora, plimbați-vă și spuneți cu voce tare ceea ce aveți de învățat, folosind notițele. Când citiți o scurtă povestire sau un capitol dintr-o carte, încercați **“abordarea întregului ca o parte”**. Aceasta înseamnă că este de dorit să respectați următoarea succesiune: să urmăriți imaginile, să citiți titlurile capitolelor, să citiți primul și ultimul paragraf și apoi să identificați “emoțiile și sentimentele” transmise. Puteți de asemenea să treceți în revistă scurta povestire/capitolul, de la sfârșit la început, paragraf cu paragraf. Dacă sunteți o fire agitată, nervoasă, nu-i deranjați pe cei din jurul vostru. **Faceți exerciții** pentru mâini, degete, picioare, tălpi, părțile corpului, **practicați un sport**, jucați-vă cu o minge de tenis, strângeți în pumn o minge elastică sau ceva similar.

Este posibil ca nu întotdeauna să studiați cel mai bine la birou sau în bancă. De aceea, încercați să **studiați într-un spațiu adecvat**, folosind **un scaun confortabil**, chiar un sezlong cu o pernă de sprijin, unde vă și puteți relaxa în același timp. **Studiați cu muzică în fundal** (de ex. muzica

barocă, clasică este cea mai recomandată față de o muzică zgomotoasă, de ex. heavy-metal). **Decorați** mediul în care lucrați cu hârtie colorată. De asemenea puteți să vă acoperiți banca, biroul, masa. **Alegeți culoarea favorită** care vă ajută să vă concentrați. Această tehnică este numită fond de culoare, “colour grounding”.

Încercați să **citiți prin folii transparente colorate**, care ajută la concentrarea atenției. Înainte de a alege culoarea potrivită, încercați o varietate de culori. **Luați frecvent mici pauze!** Asigurați-vă că vă întoarceți repede la lucru. Un orar eficient cuprinde 15-25 minute de studiu, 3-5 minute de pauză. Ca tehnică de învățare și memorare, **țineți ochii închisi și scrieți ideea în aer sau pe o suprafață**, de exemplu **pe bancă cu degetul**. Găsiți imaginea și sunetul cuvintelor în minte. Mai târziu, când vreți să vă amintiți informația, închideți ochii și încercați să vedeți cu ochii minții și să auziți ideile învățate anterior. Când învățați o nouă informație, **confectionați cartonașe** colorate în care să includeți ideile esențiale, cuvintele cheie.

Identificarea și recunoașterea stilurilor de învățare se poate realiza prin: observarea și analiza propriilor experiențe de învățare, caracterizarea stilului de învățare pe baza explicațiilor, descrierilor, exercițiilor, aplicarea unor chestionare specifice (Internet, manuale de psihoteste), discuții cu specialiști de la cabinetele de asistență psihopedagogică din rețeaua națională de consiliere, informarea cu privire la stilurile de învățare din dorința de autocunoștere (puncte tari și slabe la stilului personal de învățare), participarea activă la activitățile practice cu această temă la diferite ore, cu precădere cele de consiliere și orientare, diverse opționale, implicarea în programe educaționale cu această temă (de exemplu, optimizarea stilului de învățare, tehnici de învățare eficientă).

Toți elevii pot învăța, dacă profesorii, părinții, cei care le oferă suport, sunt pregătiți cum să-i învețe, să le propună programe pentru dezvoltarea stilului de învățare și a practicării abilităților transferabile: de comunicare, de a lucra în echipă, de învățare, de organizare a timpului, de a rezolva probleme, de a negocia, de ascultare, de creativitate, de a lucra cu calculatorul.

Cercetările spun că elevii care participă la astfel de programe obțin note mai bune, crește stima de sine, se pot ajuta singuri în multele și diferitele situații de învățare cu care se întâlnesc zilnic, devin autonomi, scade riscul de abandon școlar, crește gradul de participare la activitățile școlare și extrașcolare.

prof. MOISA LIVIA-ERNA

PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI NATURAL ÎN BAZINUL HIDROGRAFIC AL VĂII BARCĂULUI

Valea Barcăului se desfășoară la N-E de Munții Meseșului și de prelungiri ale Munților Apuseni, ce formează cumpăna de ape între Valea Barcăului și Valea Crișului pe de o parte, iar pe de altă parte cu Valea Crasnei pe direcția nordică și estică.

Cadrul natural se prezintă sub forma unui amfiteatru ce coboară dinspre sud, spre nord și vest. Altitudinea Văii Barcăului este cuprinsă între 200 și 470 m cotă absolută, chiar mai mult, în comunele aflate în prelungirile montane.

Aspectele reliefului, particularitățile de geneză precum și structura hidro-geologică a Văii Barcăului au determinat, în timp, dezvoltarea economică a acesteia. Astfel, putem aminti dezvoltarea agriculturii, turismului, transporturilor și în special a industriei. Dintre toate ramurile economice amintiți mai sus, o dezvoltare agresivă a avut-o industria, îndeosebi cea extractivă și de prelucrare. După cum bine cunoaștem, în perioada anilor 1965-1970, în bazinul Văii Barcăului din județele Sălaj și Bihor, încep să producă minele de la Suplacu de Barcău, Ip, Popești-Voivozi, etc. De asemenea, începe dezvoltarea tot mai intensă a activității de foraj – extractie și prelucrare a țățeiului în zonele Suplacu de Barcău și Marghita, punându-se bazele unor unități industriale extrem de puternice: Schela petrolieră de la Suplacu de Barcău, Schela petrolieră de la Marghita, Rafinăria de la Suplacu de Barcău, etc. S-a observat în timp că dezvoltarea, atât a activității miniere, cât și a celor de extractie și respectiv prelucrarea țățeiului, a condus la producerea unui puternic impact negativ asupra mediului înconjurător, influențând calitatea aerului, apei și a solului.

Deteriorarea calității mediului înconjurător în zona Văii Barcăului a determinat organele competente să identifice principalele probleme – aspectele de mediu ale zonei. Astfel, din punctul de vedere al severității problemelor identificate, ordinea descrescătoare a rezultatelor ierarhizării este următoarea:

- Poluarea apei, aerului și solului rezultată din activitățile industriale
- Depozitarea necorespunzătoare a pesticidelor, rezidurilor petrolieri, precum și a altor substanțe periculoase și aplicarea unor soluții privind eliminarea depozitelor existente
- Insuficienta epurare a apelor uzate tehnologic provenite de la unități cu profil petrolier
- Absența unui management integrat al depozitării deșeurilor periculoase
- Insuficiența (inexistența) depozitelor ecologice zonale
- Inexistența unor sisteme de epurare în localitățile cu peste 2000 de locuitori echivalenți
- Circulația unor autovehicule rutiere care nu corespund cerințelor legislației în vigoare
- Tăieri masive de masă lemnoasă
- Insuficienta tratare a apei potabile
- Insuficiența unor sisteme de canalizare performante
- Poluarea aerului și a pânzei freatice datorită emisiilor provenite de la haldele de deșeuri
- Inexistența unui sistem de pre-colectare, colectare selectivă și transport centralizat a deșeurilor
- Existenza terenurilor supuse eroziunii
- Alunecări de teren
- Colmatarea și lipsa îndiguirilor pe râul Barcău, precum și în zonele afluenților acestuia
- Insuficienta extindere a rețelei de distribuție a apei potabile în mediul urban și rural

Toate aceste probleme identificate pe Valea Barcăului au condus la necesitatea luării unor măsuri de monitorizare, prevenire, diminuare și chiar eliminare a efectelor ecologice pe termen mediu și lung ale zonei.

În consecință se propun următoarele:

• Temă de Proiect:

EVALUAREA ȘI ELIMINAREA RISCULUI ECOLOGIC LA SCARĂ REGIONALĂ – VALEA BARCĂULUI CAUZAT DE ACTIVITĂȚILE ECONOMICE DIN ZONĂ – ACTIVITĂȚI FORESTIERE, ACTIVITĂȚI DE EXTRACTIE ȘI PRELUCRARE A CĂRBUNELUI, ȚĂȚEILUI ȘI GAZELOR, ACTIVITĂȚI DE EPURARE ȘI DEPOZITARE A DEȘEURILOR, CHIAR ÎN CONTEXTUL TRANFRONTALIER.

• Tipul rezultatului: monitorizare, studiu de caz, urmat de implementarea rezultatelor acestuia în teritoriu.

• Efectele scontate: alinierea zonei Valea Barcăului la cerințele ecologice regionale și europene în domeniul politicii aerului, apei, solului și a protecției mediului.

În scopul obținerii efectelor scontate se propune un plan de acțiuni strategice privind protecția mediului natural. Acest plan de acțiuni va cuprinde:

A. Gospodărirea durabilă a resurselor de apă

Concepția de gospodărire integrată a apelor îmbină aspectele de utilizare a acestora cu cele de protecție a ecosistemelor naturale. Astfel, se vor avea în vedere următoarele obiective:

Asigurarea alimentării continue cu apă a folosințelor și, în special, a populației, prin:

- realizarea de noi surse de apă, în special a unor lacuri de acumulare cu folosință complexă în zonele deficitare în apă;
- realizarea de rețele de distribuție separate de alimentare cu apă pentru populație și pentru industrie;
- economisirea apei și reducerea pierderilor din rețelele de distribuție a apei;

Îmbunătățirea calității resurselor de apă:

- retehnologizarea proceselor de producție prin utilizarea unor tehnologii curate nepoluante;
- realizarea de noi stații de epurare și modernizarea celor existente;
- implementarea unor mijloace de prevenire, limitare și diminuare a efectelor poluărilor accidentale;

Reconstrucția ecologică a râurilor:

- îmbunătățirea și realizarea de habitate corespunzătoare conservării biodiversității
- asigurarea de debite corespunzătoare pe cursurile de apă în scopul protecției ecosistemelor
- asigurarea continuității debitului pe cursurile de apă pentru facilitarea migrației speciilor piscicole;

Reducerea riscului producerii de inundații:

- realizarea de acumulări cu folosințe complexe prevăzute cu volum de protecție contra inundațiilor;
- realizarea de îndiguiri concomitent cu protejarea zonelor umede;
- interzicerea amplasării construcțiilor în zonele inundabile;

B. Acțiuni strategice privind atmosfera și schimbările climatice

Evaluarea impactului activităților antropice asupra atmosferei trebuie făcută în condițiile realizării următoarelor:

- definirea elaborării sistemului de monitoring integrat al mediului;
- crearea unei baze de date, atașată sistemului informațional de mediu;
- scăderea principalelor emisii de poluanți (dioxid de sulf, oxizi de azot, substanțe organice volatile, amoniac);
- reducerea și stabilizarea concentrațiilor emisiilor de gaze cu efect de seră;

C. Acțiuni strategice privind conservarea naturii

Luând în considerare starea actuală a diversității biologice, se propun următoarele obiective prioritare:

- organizarea unei rețele regionale de ARII Protejate și asigurarea managementului necesar ocrotirii habitatelor naturale și conservării diversității biologice;
- identificarea și conservarea speciilor amenințate și/sau rare, precum și a celor cu valoare economică ridicată;
- reducerea și eliminarea efectelor negative cauzate de poluarea mediilor de viață, precum și reconstrucția ecosistemelor și habitatelor deteriorate;
- dezvoltarea programelor speciale de cercetare și monitorizare pentru cunoașterea stării diversității biologice;

D. Acțiuni strategice privind calitatea solului

Ameliorarea, menținerea pe termen lung a funcțiilor solului și contracararea deteriorării lor impune instituirea unui set de măsuri prin care să se asigure:

- inventarierea arealelor cu probleme și prioritizarea acțiunilor;
- realizarea unui sistem integrat de monitorizare a calității solului;
- stabilirea și aplicarea modalităților eficiente de utilizare a terenurilor, în concordanță cu cerințele dezvoltării economice și ale protecției mediului;
- reabilitarea și reconstrucția ecologică a solurilor;

E. Acțiuni strategice privind calitatea pădurilor

Gestionarea durabilă a pădurilor necesită promovarea unor acțiuni specifice orientate pe următoarele direcții:

- asigurarea integrității fondului forestier din regiune;
- reconstrucția ecologică a pădurilor deteriorate structural de factori naturali și antropici;
- conservarea biodiversității și asigurarea stabilității, sănătății și polifuncționalității pădurilor;

F. Acțiuni strategice privind dezvoltarea agriculturii

Dezvoltarea și modernizarea agriculturii în zonă trebuie să aibă printre obiectivele principale:

- protecția resurselor naturale: solul, apa, aerul și biodiversitatea, resurse limitate care, în condițiile globalizării agriculturii, vor deveni o problemă strategică mondială;
- realizarea unor acțiuni de anulare a efectelor dăunătoare produse de industrializare și urbanizare;
- crearea de sisteme și structuri viabile de organizare și producție adecvate aplicării tehniciilor și tehnologiilor eficiente în producția agricolă, specifice condițiilor ecologice și de mediu;

G. Acțiuni strategice privind industria

Strategia industrială de dezvoltare durabilă trebuie să urmărească stimularea competitivității și realizarea, pe această bază, a unei creșteri economice stabile și de durată, în concordanță cu protecția mediului. Pentru îndeplinirea acestor obiective considerăm necesare următoarele măsuri:

- conturarea unei macrostructuri industriale viabile;
- restructurarea intrasectorială;
- alinierea la standarde europene și internaționale;
- dezvoltarea serviciilor pentru producție;
- creșterea potențialului concurențial;
- identificarea și respectiv punerea în practică a tuturor măsurilor ce privesc protecția și îmbunătățirea calității mediului în condițiile creșterii economice reale a zonei;

H. Acțiuni strategice privind transporturile

Politica în domeniul transporturilor trebuie să aibă în vedere următoarele acțiuni generale:

- reabilitarea și modernizarea infrastructurii și echipamentelor;
- utilizarea modurilor de transport ecologic;
- implementarea tehnologiilor de depoluare specifice
- identificarea și aplicarea măsurilor preventive pentru limitarea efectelor poluării;
- extinderea transporturilor combinate și intermodale

I. Acțiuni strategice privind gestiunea deșeurilor:

Pentru zona Văii Barcăului, prin dezvoltarea agresivă a industriei extractive și de prelucrare a cărbunelui, tăieriului și gazelor, precum și prin dezvoltarea mediului urban, impactul deșeurilor asupra mediului a crescut în mod alarmant. Administrarea necorespunzătoare a acestor deșeuri poate genera contaminări ale solului și ale pânzei freatici, precum și emisii de gaze toxice, cu efecte directe asupra sănătății populației.

Strategia de îmbunătățire a managementului deșeurilor trebuie să țină cont de următoarele direcții de acțiune:

- completarea reglementărilor locale cu privire la administrarea deșeurilor de toate categoriile
- optimizarea relațiilor de parteneriat între firmele de reciclare și administrațiile publice locale;
- crearea rețelelor de colectare selectivă și valorificare a deșeurilor reciclabile și implicarea responsabilă atât a administrațiilor publice locale, cât și a unităților private;
- stimularea prin instrumente economico-financiare a producătorilor interni, în vederea creșterii competitivității industriei de reciclare;
- stimularea producției care generează cantități reduse de deșeuri;
- crearea rețelei de monitorizare a deșeurilor toxice și radioactive;

J. Acțiuni strategice privind centrele populate

Obiectivele strategice pentru centrele populate sunt următoarele:

- dezvoltarea echilibrată a regiunilor prin repartizarea uniformă a activităților social-economice în teritoriu;
- îmbunătățirea condițiilor de viață, a transportului urban și valorificarea eficientă a patrimoniului natural și al celui construibil;
- dezvoltarea așezărilor umane în zone care nu sunt supuse riscurilor naturale și al agenților poluanți;
- reducerea pierderilor energetice datorate izolării termice ineficiente;
- păstrarea identității culturale a zonei și crearea unei rețele de spații verzi, în conexiune cu ecosistemele din teritoriu;
- inventarierea și cercetarea, la nivelul întregii regiuni, a zonelor cu risc de dezastre, în paralel cu elaborarea planificării pre-dezastru, precum și cu reducerea numărului acestor zone prin acțiuni concrete.

Realizarea obiectivelor cuprinse în planul de acțiuni al acestui proiect va conduce inevitabil la creșterea calității mediului înconjurător atât în regiunea Văii Barcăului cât și în plan transfrontalier.

Substanțe toxice în subbasinul hidrografic BARCĂU

Din analizele efectuate, se evidențiază depășirea limitei de potabilitate în majoritatea forajelor de studiu pentru indicatorii oxizi de carbon, amoniu, oxizi de azot, azotii și la mangan, dar și la pH, CCO-Mn, CCO-Cr, calciu, fier și duritate totală.

De asemenea s-au depistat depășiri în cazul compușilor organici cum ar fi: benzen, toluen, etilbenzen, xileni, hidrocarburi policiclice aromatici, fenoli, compuși organici halogenăni, metale ca -As, Cd, Cr, Pb, Cu și compușii acestora.

Astfel ca exemplu amintim o serie de valori:

- amoniul: 0,0135 – 0,802 mg/l
- azotii: 0,008mg/l – 0,145 mg/l
- azotații: 1,51 – 3,85 mg/l
- fosfații: 0,021 – 0,059 mg/l
- CCO-Mn: depășiri de 1,2-2,5 ori
- Ca: 68,39 – 183,51 mg/l
- Mg: 17,44 – 35,41 mg/l
- duritatea totală: 13,69 – 29,81 gr.G.
- fenoli: 0,002 mg/l

În zona Suplacu de Barcău, sunt emisii de substanțe toxice rezultate în urma exploatarii prin combustie subterană a zăcămintelor de tăie.

realizat:

**prof. MIRCEA REMUS
SABAU**

Evaluarea impactului asupra mediului și rolul publicului în procesul decizional de mediu

Evaluarea impactului asupra mediului este o procedură prin care se evaluatează potențialele efecte negative pe care un proiect, public sau privat, le poate avea asupra mediului.

Această evaluare identifică, de asemenea, și măsurile de diminuare sau compensare a efectelor negative asupra mediului.

Evaluarea impactului asupra mediului a fost introdusă în legislația română în vederea alinierii prevederilor sale la dispozițiile legislației internaționale și comunitare.

Legislația națională prevede că evaluarea impactului asupra mediului trebuie realizată cât mai devreme posibil, așa încât, pe de-o parte, să existe toate premizele că nu se vor irosi resurse materiale și de timp pentru proiectarea unei activități, iar pe de altă parte, informațiile despre proiect pe care titularul acestuia le poate furniza autorităților competente, să fie suficiente pentru realizarea evaluării impactului asupra mediului. Evaluarea impactului asupra mediului se efectuează pentru anumite proiecte, prevăzute de legislația în vigoare, din domeniile: agricultură, industria extractivă a petrolului, gazelor naturale, cărbunelui, industria energetică, producerea și prelucrarea metalelor, industria materialelor minerale de construcții, industria chimică și petrochimică, industria lemnului și a hârtiei, proiecte de infrastructură, precum și proiecte din domeniul managementului apei și al deșeurilor.

Publicul are un rol important de luare a deciziilor cu privire la aprobarea, din punctul de vedere al mediului, a realizării unor proiecte/investiții, fie ele publice sau private.

Aceasta înseamnă că opinioile, propunerile și comentariile publicului trebuie să fie luate în considerare de către autoritățile publice de protecția mediului atunci când se proiectează, de exemplu, un drum nou sau o groapă de deșeuri.

Pentru a-și putea exprima opinioile și a formula comentarii și propunerile în cunoștință de cauză, publicul este informat și i se pune la dispoziție, în vederea consultării, documentația de evaluare a impactului asupra mediului.

Titularul proiectului este obligat să informeze prin anunț public:

- intenția de realizare a proiectului;
- dacă proiectul este supus sau nu evaluării impactului asupra mediului;
- data, ora și locul dezbaterei publice a proiectului;
- decizia autorității competente pentru protecția mediului cu privire la proiect.

Publicul are la dispoziție 30 de zile lucrătoare, de la data publicării anunțului, pentru a consulta documentația de evaluare a impactului asupra mediului.

Dezbaterea publică are drept scop prezentarea proiectului și a documentației de evaluare a impactului asupra mediului și oferă răspunsuri problemelor ridicate de către public, atât înaintea dezbaterei publice, cât și în timpul acesteia.

Dezbaterea publică este condusă de autoritatea competentă pentru protecția mediului și este deschisă participării cetățenilor, ONG-urilor active în domeniul protecției mediului, mass-mediei, titularului proiectului, autorităților administrației publice locale, precum și altor instituții și grupuri de interes public.

Atât autoritatea competentă pentru protecția mediului, cât și titularul de proiect au obligația să analizeze propunerile / observațiile publicului și să le ia în considerare, în procesul decizional de mediu, pe cele care sunt justificate.

Prin participarea sa la procedura de evaluare a impactului asupra mediului, publicul are următoarele avantaje:

- o mai bună înțelegere a problemelor de protecția mediului și a dezvoltării durabile;
- înțelegerea mai bună a procesului decizional și a considerentelor de luare a unei anumite decizii de către autoritățile publice;
- posibilitatea de a cunoaște riscurile la care este expus;
- posibilitatea de a face comentarii și recomandări privind aspectele tehnice sau netechnice ale unui proiect și de a-și prezenta propria atitudine / opinie față de acesta;
- acceptarea cu mai multă ușurință a schimbărilor ce urmează a se produce în zonă, fiind părtaș la tot procesul decizional;
- un sentiment mai puternic de apartenență la comunitatea locală și responsabilitate comună pentru problemele de interes public.

Întrucât, atât elevii, cât și cadrele didactice, aparțin comunității locale, responsabilitatea, dar și implicarea acestora în ceea ce privește protejarea mediului înconjurător trebuie să fie una majoră. Personalul unităților de învățământ, în colaborare cu consiliile locale, ar trebui să se implice în realizarea și punerea în practică a căt mai multor proiecte de mediu, sprijinind astfel organisme naționale și internaționale în lupta acestora de a proteja căt mai mult mediul înconjurător.

*realizat : elev
BIANCA BOTOS cls. a-XI-a D*

**Interviu cu eleva IUHAS Cristina,
vicepreședinte în
Consiliul Județean al Elevilor**

Reporter: Care sunt cele mai importante activități educative desfășurate în cadrul Consiliului Județean al Elevilor?

Iuhas Cristina: Am devenit vicepreședinte în Consiliul Județean al Elevilor (CJE) în luna decembrie a anului 2007. Înființarea CJE are la baza Ordinul 4925/08.09.2005 de aprobat a noului Regulament de Organizare și Funcționare a

Unităților de Învățământ Preuniversitar, cu respectarea Legii 272/2004 privind Protecția și Promovarea Drepturilor Copiilor. Consiliul Județean al Elevilor are numeroase atribuții printre care și coordonarea Consiliilor elevilor din unitățile de învățământ din județul Bihor, iar prin reprezentanții săi asigură îndeplinirea deciziilor CJE, acordă sprijin și consultanță elevilor care solicită acest lucru, coordonează, la nivelul zonei, toate departamentele și numeroase alte atribuții, toate acestea pentru a putea oferi sprijinul elevilor și de a-i putea consilia în inițiativele lor din domeniul educației.

CJE este format din 15 elevi, consilieri aleși prin vot deschis, din liceele existente în Oradea și din liceele din celelalte zone ale Bihorului. Astfel că la prima ședință din cadrul CJE a fost aleasă componența Consiliului, urmând ca la un interval de câteva săptămâni să se primească înștiințare de la Consiliul Național care prevedea existența în Biroul Executiv al Consiliului a numai 3 vicepreședinți din cei 12 existenți deja, ceea ce înseamnă că, în urma prezenterii unui CV alături de o scrisoare de intenție și de asemenea a unui proiect despre o activitate educativă desfășurată în cadrul Instituției, proiect pe care l-am susținut în fața inspectorului școlar general de la ISJ Bihor și a vechii componențe a CJE, a fost ales noul Birou Executiv care este recunoscut la nivel național de către Ministerul Învățământului. În urma concursului de proiecte susținut am avut placerea de a fi aleasă în acest Birou Executiv alături de încă un reprezentant din liceul „Emanuil Gojdu” din Oradea și unul din liceul din Aleșd.

Astfel că, mă încântă ideea de a putea reprezenta liceul nostru și pe cele din zonă la cel mai înalt nivel, cel național. Momentan, activitățile CJE sunt încă în stadiul de proiect urmând ca în cel mai scurt timp acestea să devină realitate, aici mă refer la numeroase campanii, caravane, concursuri, spectacole menite să antreneze imaginația și spiritul de colectivitate a elevilor.

Reporter : Am auzit despre înființarea unei noi instituții numită Avocatul Elevilor. Ce ne poți spune despre ea, cu ce se ocupă?

Iuhas Cristina: Da, este adevărat. În 09.04.2008 în Colegiul Național „Octavian Goga” s-a înființat Instituția numită **Avocatul Elevilor**. Această Instituție are ca scop promovarea și respectarea drepturilor elevilor în școală.

Printre obiectivele cele mai importante a acestei instituții numită “Avocatul Elevilor” se numără: educarea elevilor pentru cunoașterea drepturilor lor și a responsabilităților corelate acestora; crearea în școală a unui context favorabil pentru exercitarea de către elevi a dreptului lor la opinie și liberă exprimare; formarea și dezvoltarea de deprinderi și atitudini specifice pentru viitoarea viață de adult a elevilor, într-o societate democratică; cooperarea dintre profesori și elevi pentru îmbunătățirea climatului de muncă în școală și a relațiilor dintre elevi-profesori și elevi-elevi. Avocatul Elevilor are câteva atribuții bine determinate precum: Identificarea problemelor/a unor situații de încălcare a drepturilor elevilor; Facilitarea legăturii elevilor / părinților cu conducerea unității de învățământ; Propunerea de soluții de comun acord cu cadrele didactice abilitate; Medierea unor situații conflictuale din școală; Monitorizarea rezolvării problemei; Avocatul elevilor își rezervă dreptul de a se autosesi în situații de încălcare a drepturilor elevilor sau de nerespectare a prevederilor Regulamentului Școlar. Regulamentul de funcționare a acestei instituții numită “Avocatul elevilor” prevede ca acesta trebuie să fie compus din 10 elevi, un cadru didactic, un psiholog și un părinte.

În acest sens, cu ocazia intrării Consiliului Elevilor ai Colegiului Național „Octavian Goga” din 09.04.2008 s-au ales membrii acestei instituții, care o să vegheze la respectarea reglementului și la bunul mers al activităților din școală privind elevii, în următoarea componență: 1.Iuhas Cristina – elevă (X A)– președinta instituției “Avocatul Elevilor”

2.profesor Pop Margareta - cadrul didactic

3.Costelas Ribana - psihologul liceului

4.presedintele Comitetului de părinți:

5.elevii - Pintea Teodora (IX D); Lazăr Oana (IX E); Varodi Marcel (X F); Pinter Imola(X I); Zaharia Sebastian (XI A); Hurban Cătălin (XI B); Turzai Szabolcs (XI J); Sarca Remus (XII A); Katona Josef (XII J).

Colectarea cazurilor se face în mod **DIRECT** de către **avocați**: de la elevii care au nevoie de ajutorul lor. **Reporter:** Care este principalul scop în toate aceste activități? Ce se urmărește?

Iuhas Cristina: Consider că, un pas foarte important este ca elevii să conștientizeze facilitățile de care dispun prin toate aceste activități și proiecte și să își dea seama cu adevărat de importanța lor, de protecția pe care le-o oferă și astfel să existe o colaborare cât mai fructuoasă între conducerea școlii și elevi cât și între elevi în general, astfel ca pentru orice problemă să nu ezite să ceară ajutorul celor din jur, mie, conducerii, pentru că scopul nostru este bunul mers al lucrurilor în Colegiul nostru.

Reporter – prof. Zenovia Mirela MIHUC

Érdekes történet egy híres tudósról

Az alábbi történetet a Nobel - díjas Sir Ernest Rutherford, a Royal Academy elnöke mesélte.

Nemrégen egyik kollégám felkért (mint páratlan szakértőt), hogy tegyek igazságot közte és egyik diájká között, akinek ő nulla pontot akar adni a vizsgadolgozatára, az viszont ragaszkodik a maximális pontszámhoz.

A vizsgakérdés az volt: „Hogyan lehet meghatározni egy felhőkarcoló magasságát egy barométer segítségével?”

A diák ezt válaszolta: Vigyük fel a barométtert az épület tetejére, kössünk hozzá egy hosszú kötelet, engedjük le az épület aljáig, aztán húzzuk fel és mérjük meg a kötél hosszát – ez meg fog egyezni az épület magasságával!

A vizsgázó meggyőződéssel állította, hogy neki a maximális pontszám jár, hiszen helyes és kimerítő választ adott a feladat kérdésére. Másfelöl, ha megadnák neki a kért maximális pontszámot, ezzel elismernék a fizikában való jártasságát, pedig hát ... a válasz ezt nem támasztja alá.

Azt javasoltam, hogy adjunk a diáknak 6 percet arra, hogy egy másik megoldást mutasson be, amelyből azonban derüljön ki, hogy kétségtelenül ért a fizikához. Az 5. perc végén mikor láttam, hogy még semmit sem írt a papírlapjára, megkérdeztem, hogy fel akarja-e adni a „játszmát”, de ő megnyugtatott, hogy több megoldása is van a problémára, s már csak azt latolhatja, hogy melyik a legjobb közülük.

Elnézést kértem tőle amiért félbeszakítottam és felkértem, hogy folytassa. Egy perc múlva a következő választ adta a kezembe:

„Helyezzük a barométtert az épület tetejének szélére, majd lőjük le a mélybe. Mérjük meg a zuhanás idejét egy stopperrával, majd az $x = a \cdot t^2 - 0,5$ képlettel számítsuk ki az épület magasságát.”

Ezután megkérdeztem a kollégámat, hogy elégedette az újabb válassal. Ő lemondóan rámnézett és megadta a vizsgázónak a maximális pontszámot.

Kifelé menet a kollégám irodájából eszembe jutott, hogy a diák azzal kérkedett, hogy több megoldása is van a feladatra, ezért visszafordultam és megkértem, hogy sorolja fel ezeket is.

- Nézze – mondta a diák – számtalan módon meg lehet határozni egy épület magasságát egy barométer segítségével. Például egy verőfényes napon kiviszi a barométtert a szabadba, megméri a magasságát, az árnyékának a hosszát valamint az épület árnyékának nagyságát, amiből egyszerű hármasszabállyal ki lehet számolni az épület magasságát.

- Ügyes – mondta – no és másféleképpen

- Van egy klasszikus eljárás, ami tetszeni fog a tanár úrnak. Ez abból áll, hogy vesszük a barométtert és elindulunk felfelé a lépcsőkön. Lépésenként megjelöljük a lépcsőház falán a barométer magasságát. Amikor felértünk az épület tetejére, nincs más dolgunk, mint megszámolni a jelek számát és már megkaptuk az épület magasságát barométer egységekben. Nagyon egyszerű és közvetlen módszer, nemde?!

- Természetesen, ha bonyolultabb eljárásra vágyik, felviheti a barométtert az épület tetejére, leengedheti egy kötél segítségével az aljáig, ezt ingaszerűen meglóbálhatja s a lengés periódusából megkaphatja a kötél hosszát, ami (megintcsak) egyenlő az épület magasságával.

- De még ezeken kívül is sok más megoldás létezik. A legjobb közülük alighanem az, ha levíssük a barométtert az alagsorba és bekopogunk az épület gondnokához. Mikor ő ajtót nyit, így szólunk hozzá: - Gondnok úr, nézze ezt a pompás barométtert. Ha megmondja nekem az épület pontos magasságát, itt helyben magának ajándékozom!

Mikor idáig értünk, megkérdeztem a diákokat, hogy tényleg nem tudja a konvencionális, szokásos választ (A barométtert a légnymás mérésére használva, a földön és a tetőn mérhető nyomás különbözetéből megállapítható a felhőkarcoló magassága). Egy millibár légnymáskülönbég egy láb magasságának felel meg) a feltett vizsgakérdésre.

- *Természetesen tudom – válaszolta – de a gimnáziumban és az egyetemen olyan oktatókkal hozott össze a sors, akik egytől – egyik meg akartak tanítani gondolkozni és ez úgy látszik sikeresen is nekik!*

A diák nem volt más, mint Niels Bohr (1885-1962), az 1922-ben Nobel-díjjal kitüntetett dán fizikus, aki elsőként alkotta meg a proton-elektron atommodellt, s aki később a kvantumelmélet kidolgozásában is főszerepet játszott.

Forrás: Fırka, 2001-2002/ 3. szám

Bondár Piroska, fizika szakos tanár

Visszajáró-probléma, avagy mi minden kaphatunk vissza egy üzletben?

Mindnyájan megszokhattuk, hogy valahányszor elmegyünk egy élelmiszerüzletbe, több, mint valósínlő, hogy aprópénn helyett rágógumit, cukorkát, karamellát, sütiport, gyufát vagy esetleg WC-papírt kapunk vissza a pénzünkbelől. Üzlete vélogatja. Sót, karácsony közeledtével szaloncukrot is adhatnak vissza. Ha szerencsén van, karácsonyra kigyűl akár egy fára való belölük...

Azonban érdemes megvizsgálnunk azt is, hogyan színesedik a „visszajárók palettájá”, ha szélesítjük az üzletek körét. Lássuk csak! A cérnásboltban biztosít, a papírboltban műanyagfóliát, a ruhaboltban cipőfűzöt, a vegyesboltban szúnyogirtó lapkákat kaphatunk vissza. Ha gyakran járunk gyógyszertárba, paracetamol és algocalmin tableták duzzasztják aprópénn helyett a pénztárcánkat. S végül, de nem utolsó sorban nézzünk el a piacra is: itt mandarint, pár szem epret vagy szőlőt is nyomhatnak a markunkba visszajáró gyanánt.

Talán túlzás nékül állíthatjuk, hogy az aprópénn helyett kapott portékákat felsorakoztatva egy kis bazárt lehetne nyitani. S a nagy kérdés: mikor mondhatnánk el, hogy „bezár a bazár”?

Rend Melitta, IX. H

Tudod-e?

Vicces tények és megfigyelések:

- Ha 8 évig, 7 hónapig és 6 napig ordítanál, elég energiát termelnél, hogy felmelegíts egy csésze kávét. (Vajon megéri?)
- Ha a fejedet a falhoz vered 150 kalóriát égetsz el.
- Egy csótány 9 napig képes fej nélkül élni, mielőtt éhen hal. (Fúúúúj!)
- Az elefánt az egyetlen állat, aki nem tud ugrani. (Talán jobb ez így. ☺)
- A strucc szemgolyója nagyobb, mint az agya. (Ismerek embereket, akiknél ugyan ez a helyzet. ☺)
- A tengeri csillagnak nincsen agya. (Ilyen embereket is ismerek. ☺)
- A macskák vizelete foszforeszkál a sötétbén.
- Egy tanulmány, melynek során 200 ezer struccot figyeltek meg több évig, megállapította, hogy azok egyszer sem dugták a fejüket a homokba.
- Az emberiség 50 % - a sosem beszélt telefonon.
- A patkányok olyan gyorsan szaporodnak, hogy 1,5 év alatt akár egy millió utóduk is lehet.
- Ha egy igazán nagyot tüsszentessz, eltörheted a bordádat.
- A malacok nem tudnak felnézni az égre.

Aranykötések:

- Szabad országban, szabad ember, szabad akaratából azt tesz és azt mond, amit szabad.
- Fény derült a Loch - Ness - i szörny titkára! Nincs is titkára .....
- Gyalog megyünk, vagy Elvis Presley?
- Az állam megtartja amit ígér. Ha pénzt ígér, azt is megtartja.
- Az angol ülve gondolkodik, a francia állva, az amerikai járkálva, a magyar utána.
- Két féle sebtapaszt van: amelyik nem akar ragadni, és amelyik nem akar lejönni.
- Költsézetnek azt nevezzük azt, ami nem ér ki a lap széléig a könyvben.
- mindenki, aki hisz a parajelenségekben, emelje fel a kezem! ☺
- Nagyon határozatlan vagyok. Bár ebben sem vagyok egészen biztos.
- Ellenőr a járművön! Kár, hogy nem fordítva.
- Több ezer telefonszámot tudok fejből, csak azt nem tudom, hogy melyik kié.
- Aki fél az alkoholmérgezéstől ne igyon mérgezett alkoholt.
- Élj úgy minden nap, mintha az volna az utolsó az életedben. Aztán egyszer csak igazad lesz.
- Az élet bizonytalan. Kezdjük a desszerttel!
- Az alkohol öl, butít, nyomorba dönt! - most ez vagy nem igaz, vagy a sorrend rossz.
- Csak az normális, akit nem ismersz eléggé.
- Az optimista az, aki szerint a jövő bizonytalan.

- Az egészség csupán az elhalálozás leglassúbb módja.
- A depis az az ember, aki virágíllatot érezve körülöz, hol a koporsó.
- Bármely egyszerű probléma megoldhatatlanná fejleszthető, ha eleget töprengünk rajta.
- A boldogság egyetlen akadálya a valóság.
- A jövőben az a legjobb, hogy csak egynapi adagokban jön.
- Az Alzheimer kor jó oldala, hogy minden nap új emberekkel találkozol!

Néhány kérdés:

- Miért kell leszögezni a koporsókat?
- Miért van a templomtoronyon villámhárító?
- Ha a fekete dobozok törhetetlenek, miért nem olyan anyagból készítik a repülőt?
- Ha az úszás használ az alaknak, akkor mi a helyzet a bálnákkal?
- Ha azért vagyunk, hogy segítsünk másokon, akkor miért vannak mások?
- Honnan tudjuk, hogy nincs két egyforma hópehely, hisz nem is láttuk minden?
- Ha az idegenek olyan okosak, akkor miért a leghülyébbeket rabolják el?
- Milyen mély lenne az óceán, ha nem volnának benne szívacsok?
- Honnan lehet tudni, hogy kifogyott a láthatatlan tinta?
- Hogy lehet, hogy a téves szám sose foglalt?

Az alkohol....

- fogyasztásának hatására azt gondolhatod, hogy suttogszt, pedig nem is.
- fogyasztása a legfőbb oka annak, hogy úgy táncolsz, mint egy idióta.
- hatására azt gondolhatod, hogy tudsz énekelni.
- hatására azt gondolhatod, misztikus Kung Fu tudásod van, minek következtében jól elláthatják a bajdot.
- hatására reggel átfordulva az ágyban valami ijesztőt láthatysz.
- hatására azok az illúziód támadhatnak, hogy erősebb, gyorsabb és szebb vagy bárki másnál.
- hatására azt gondolhatod, hogy láthatatlan vagy.
- hatására azt gondolhatod, hogy az emberek VELED nevetnek.

Két érdekes kérdés:

1. kérdés:

Ha ismernél egy nőt, aki épp terhes, már van 8 gyermeke, aikik közül 3 süket, 2 vak, 1 szellemileg visszamaradott, neki magának pedig szifilisz van, ajánlanád-e neki az abortusz?

Mielőtt megnézed a választ, olvasd el a másik kérdést is.

2. kérdés:

Itt az idő, hogy megválasszák a világ új vezetőjét, és a TE szavazatod számít a döntésben. Az alábbiakban olvashatsz néhány tényt a jelöltekről:

A - jelölt:

Tisztelettel politikusok veszik körül, és asztrológussal konzultál döntései előtt. Két szeretője van. Zsinórban dohányzik és napi 8 - 10 Martinit iszik.

B - jelölt:

Hivatalából kétszer elbocsátották, délig alszik, az egyetem alatt ópiumot használt és minden este egy üveg whisky - t megiszik.

C - jelölt:

Kitüntetett háborús hős. Vegetáriánus, nem dohányzik, néha megiszik egy - egy sört, és soha nem volt házasságon kívüli kapcsolata.

Melyik jelöltre esne a választásod?

Először dönts, ne less ☺, aztán nézd meg a válaszokat.

A - jelölt: Franklin D. Roosevelt

B - jelölt: Winston Churchill

C - jelölt: Adolf Hitler

És mellesleg: ha az abortusz kérdésre igennel válaszoltál, akkor épp megölte Beethovent...

Ne feledd: amatőrök építették Noé bárkáját - profik a Titanicot!

Árkosi Zita, XI. I.

Az Internet előnyei és hátrányai

Az Internet az egész világra kiterjedő számítógép hálózat, híd a többi számítógép között. Véleményem szerint sok haszna és előnye van. Pillanatok alatt levelet, híreket, információkat juttathat el akár a világ másik végébe is, sőt ma már rádió- és televízió-adásokat is közvetít. Válalkozók is nyugodtan hírdethetik itt portékáikat.

Manapság igen sokféleképpen lehet új ismerősökre szert tenni. A hagyományos módszerek – házibúiban, diszkóban, suliban – szinte már elavultnak számít. A garantáltan trendi párválasztás az interneten és az online dumaládán keresztül lehetséges. Elsősorban fiatalok használják ki ezt a lehetőséget, de nem csak fiatalok.

Hivatalos filmoldalakat találhatunk, ahol kedvünkre böngészhetünk. Ezenkívül filmsztárok weboldalait is megtalálhatjuk, ahol megtudhatjuk a színész éppen futó, még csak készülő, esetleg csupán csak tervezett filmjeiről, megjelent DVD-jeiről, díjairól. Ha pedig kicsit kíváncsibbak vagyunk a kelleténél, akkor magánéletről is olvashatunk, meg persze a legfrissebb pletykákról.

Ha mozizni támad kedvünk, az interneten utánanézhettünk a filmek, helyszínnek, időnek, sőt még a jegyet is megrendelhetjük. CD-t, DVD-t rendelhetünk, amibe előbb belehallgathatunk.

Levezethetünk barátainkkal, böngészhetünk a weben, utánanézhettünk a házinknak is.

Sorolhatnám a hátrányait is, de szerintem előnye kicsit több. Legkomolyabb hátránya szerintem, hogy az emberek ellustulnak.

Ezt a hátrányát és az előnyeit is igazolja, vagy kérdőjelezze meg mindenki a saját véleménye szerint.

Bódás Noémi, XII. I.

Mi lesz, ha kifogynak a kőolajkészletek?

A kőolaj napjainkban létfontosságú erőforrást jelent az emberiség számára.

A világ kőolajtartalmának 66%-át Közép és Közel-Kélet országaiban találhatjuk, de fontos kőolajtermelőhelyek vannak Oroszországban, az Amerikai Egyesült Államokban, Kínában is.

A kőolaj egy kimerülő erőforrás. A Perzsa-öböl vidékén már Kr. e. 3000-ben is használták. A kimerülő erőforrások kitermelése megváltoztatja környezetünket, új felszíni formák jelenniekn meg: a meddő hányók. Kutatók számításai szerint a kőolajtartalékok 50 évig, a földgáz 45-50 évig, a barnaszén 190 évig, a lignit pedig 220 évig lesz elegendő. Ezek saccolások, becslések, mégis a kimerülő erőforrásokat mértékkel kell használjuk, mert ezek biztosítják a létezésünkhez szükséges energiát.

Olyan alternatív erőforrásokat kellene találni és felhasználni, amelyek nem szennyezik a környezetet, gyakorlatilag kimeríthetetlenek, helyettesíthetik a kőolajat és megoldják az emberiség kérdését: Mi lesz, ha kifogynak a kőolajkészletek?

Bódás Noémi, XII. I.

Ez csak vicc ...**Sulimozi**

Diákok a strandon: A majmok szigetén - vígjáték

Tanár a folyosón: A fehér szellem - horror

A takarítónő: A kis hableány - thriller

A szolgálatos: Robotzsaru - thriller

Tanári kar: Szörnyecskék - horror

Dolgozatjavítás: Halálos mánia - horror

Szünetben: Az invázió - horror

Tornatanárok: Karate kölyök - akció

A műhelytanár: Az ifjú mester - horror

Tanári értekezlet: A rohamcsapat - horror

Behívás az igazgatói irodába:

Roger "Nyúl" a páccban - horror

Hazafelé: Vissza a jövőbe - sorozat

Tőtös Norbert XI. J.

13. IRODALMI KREATIVITÁS VERSENY

Egyre nagyobb népszerűségnek örvend iskolánk diákjainak körében a Romániai Magyar Középiskolások Szövetsége (MAKOSZ) által évente megrendezésre kerülő Irodalmi Kreativitás Verseny.

Idén februárban zajlott a verseny helyi szakasza, amelyre több, mint 60 diák jelentkezett. A szervezést a Diáktanács néhány lelkes tagja vállalta magára, a dolgozatokat a főgimnázium magyartanárai javították.

Ebben az esztendőben is sokszínű, ötletes feladatokkal kellett megbirkózniuk a résztvevőknek. Hat feladat közül kettőt kellett kiválasztani és kidolgozni. Lehetett fantasztikus mesét írni egy idézetből kiindulva; naplójegyzetet rögzíteni eposzi kellékek felhasználásával. „Egy napom a szendvicsemmel” címmel; a bátrabbak Mircea Dinescu egyik versét fordíthatták le, vagy megírhatták Csipike történetének paródiáját. A legtöbben a nyári mikulásról szóló gyermekversírással próbálkoztak, illetve egy adott mondatot fejeztek be, majd történetté bővítették.

Nehéz volt kiválasztani azt a négy dolgozatot, amelyeknek szerzői továbbjuthattak a verseny márciusban zajló megyei fordulójára, Nagyváradra. Ők a következők: **Rend Melitta** (IX.H), **Szűcs Imola** (X.I), **Tőtős Norbert** (XI.J), **Selinga Alíz** (XII.I). Nemcsak nekik, de a többi résztvevőnek is gratulálunk, hisz mindenki bizonyítottatok, hogy a Margittai Octavian Goga Főgimnázium tanulóiból nem hiányzik a kreativitás szellege!

Az alábbiakban a legjobb írásokból válogattunk.

Szabó Melinda magyartanár

Egy napom a szendvicsemmel

2008.02.26.

Kedves Naplóm!

Megettem! Egy percig sem bírtam tovább! Ha nem tettem volna meg, azonnal éhen haltam volna!

Az egész reggel kezdődött, amikor hat órakor a vekker ósdi, rémístő hangja ébredésre készítetett. Felkeltem nagy, álmos szemekkel, mint akit a másnaposság gyötör, úgy éreztem magam. Miután kitámadtam az ágyból, megmosakadtam, majd nekifogtam az ébredés utáni legfontosabb mozzanatnak: a reggeli készítésének. Én, a holdkóros lény elővettek egy vajat és a füstölt sonkaszalámit, s elkezdtem vajazni a puha és ínycsiklandozó kenyérzszeleteket. Mikor kész lettem, szimmetrikusan ráhelyeztem a gusztusos szalámi karikákat. Már csak egy lépés volt a tökéleteségig. Mivel az én egy szem gyomrocskám melegszendvicsre vágyott, meg kellett sütnöm a szendvicset. Úgy tíz perc után ez is meg lett. A szendvics olyan tökéletesen sikeredett, hogy az már fájt!

Óh, Istenem, hát hogy fogom én ezt megenni? Nekem, a porszemnyi embernek semmi jogom nincs elrontani, lerombolni az abszolút gyönyört!

Úgy döntöttem, elviszem a suliba, és akármilyen hízelgő is, eladom valakinek, hátha az meg tudja enni. Én éreztem, hogy egy falat sem menne le a torkomon. Olyan bizonytalannak éreztem magam!

Az iskolában ajánlgattam fűnek-fának a bizarr, ropogós szendvicset, mint ahogy a romák árulják a cigarettagyártást a piacon-tudtam, hogy törvénytelen és igazságtalan, amit teszek, mégis hajthatatlan voltam, s folytattam a küldetést.

Akárhogy küzdöttem, senkinek nem kellett a szendvicsem, még ingyen sem.

Az órák nagyon lassan teltek. Talán filozófiaóra lehetett, amikor rettenetes, ijesztő hang ütötte meg fülemet: megkordult a gyomrom.

„Óh, Vénusz, Platón, Arisztotelész és minden híresség, istenek és okosok, rólatok áradozik a tanár, segítsetek leküzdenem az éhséget!” - így fohászkodtam magamban.

Legszívesebben megettem volna a legszebb, legprofibb munkámat, de tudtam, nem tehet ilyet csak úgy az ember egy fönséges szendvicccsel szemben!

Míg eltelt az óra, eldöntöttem, hogy megeszem a következő szünetben. Mégis, mikor elővettek s lehajtoggattam róla a nyuszis szalvétát, valami földönkívüli erő szállt belém: reszketni kezdett a kezem. Végül egyetlen barátomat és tökéletes művemet úgy felfaltam, mint egy malac.

Talán egyszer megbocsájom magamnak...

Buzi Orsolya XII.H

Mircea Dinescu: A konyhasztalnak is adjatok egy esélyt

A hajótörés közepette, a Sérzes porcelánnal a karomba' az inkák régi nyelvén-hadarva
(mint minden hajótörött, nevetségesen műveltté váltam)
a Sérzes-tömbbel a karomba'
nektek kiáltom kiáltva
a konyhasztalnak is adjatok egy esélyt
hadd legyen számomra hű feleség
vagy adjatok esélyt legalább a szatós munkapadjának...
Ó, Te Fennvaló, gyümölcseid hogyan parancsolád
A szerelmesek ajkától oly messze, túl tengerek hullámán.
fordította Rend Melitta IX.H

Combefice mester öltözöszobájának falán néhány hónapja különös kép jelent meg. A mester néhány percig azt hitte, hogy csupán képzeletének szüleme a különös ábra, mely igen furcsa volt számára, bár nemileg ismerős.

Azt hitte, hogy a fáradtság miatt üzi vele képzelete eme furcsa tréfát. Hazament tehát, és nyugovóra tért.

Másnap ismét látta a különös képet, de még mindig nem tulajdonított neki jelentőseget. Senkinek nem mert beszélni róla, mert félt, hogy bolondnak nézik. Egyfolytában azon gondolkodott, hogy honnan ismerős az ábra.

Harmadik este ismét az öltözöszobájában ült, amikor ismét megjelent a különös ábra. Ekkor viszont azonnal tudatosult benne, hogy honnan oly ismerős a kép...Maga az ördög volt az. Azelőtt már számtalan szor találkozott vele álmaiban. (Onnan volt ennyire ismerős az ábra). Azokat az álmaikat a rémálmai között tartotta számon. Legnagyobb meglepetésére azonban most nem uralkodott el rajta ugyanaz a félelem.

Higgadtan várt, hogy a furcsa kép megszólaljon, vagy bármiképpen megnyilatkozzon. Nem az a tudat töltötte el félelemmel, hogy vele van az ördög, hanem az, hogy nem fél tőle. Ez azért volt félelmetes számára, mert érezte, hogy az eddig oly biztosnak vélt hite kezd meginogni.

Csak ült szemben a különös képpel és sötét gondolataival. Ekkor különös vonzást érzett, amely a fal felé sodorta. Elájult. Amikor magához tért, nagyon melege volt. Körülözött. Csak lángokat, tüzet, parazsat és fertőt látott maga körül. Legnagyobb meglepetésére édesapja jött vele szembe, aki mi helyt meglátta, sírva fakadt.

Combefice nem értette az egész történést, de édesapja hamarosan fényt derített a történet sötét mivoltára. Kiderült, hogy eme különös hely a Pokol, és hogy édesapja, akit egész életében példaként tartott számon ide került. Ez nagyon bántotta őt, és úgy érezte, hogy élete nagy része hazugság volt.

Édesapja azért sírt, mert már rég megbánta bűneit, és sajnálta, hogy fia is az ő sorsára jutott.

Combefice elmondta, hogy milyen különös módon került ide. Édesapja sem értette a történeteket. Ekkor megjelent egy ördög egy ostorral, és elzavarta Combefice apját. Ő egyedül maradt a gondolataival. Átgondolta az életét, és belátta, hogy a vagyon, a tudomány, a szórakozás minden –mind műlandó javak, és rájött, hogy leélt egy értelmetlen életet.

Hirtelen álom zuhant a szemére a pokoli hőség miatt. Amikor felébredt és körülözött, ismét öltözöszobájában volt, de már nem láta a falon a különös képet. Ekkor megértette, hogy az nem büntetés volt, hanem sokkal inkább isteni csoda, mely arra figyelmezteti, hogy visszatérjen a helyes útra, amelyről letért egy röpké pillanatra. Elhatározta, hogy tanul apja példájából, változtat életmódján, és igyekezik visszatérni a helyes útra, hogy többé ne kerüljön az ördög közelébe.

Mert végülis sohasem késő új életet kezdeni...

Selinga Alíz XII.I

Tornai Béla Eduárd, amikor kinyitotta az ajtót másodsor is, és meglátta a lábtörlőn a csomagot, előbb visszahököt, ami úgy hatott, mint egy hangtalan sikoly, majd lehajolt, és felvette a csomagot. Bevitte a lakásba és az asztalra tette, majd leült a kanapéra és árgus szemekkel nézte a kapott csomagot. A csönd nagy volt és

Eduárd izgatott félelme nehéz ködként borult a szobára.

Aztán hirtelen Eduárd felpattant a kanapéről, és a csomag felé indul, hogy megnézze, mit is rejti. Léptei úgy hatott át a sötét és hideg szobán, mintha egy óriás dörömbölt volna. A csomaghoz érve a feszültség és az izgalom tetőfokára hágott, Eduárd melléből majd kiugrott a szíve. Kibontván a kétes csomagot, láttá, hogy kár volt a nagy izgalom, mert csak egy ártatlan kiscica nézett rá két hatalmas, villogó zöld szemével. Ám amikor visító, vékony hangján elnyávogta magát, Eduárd ijedtében a szívhez kapott, elállt a lélegzete és holtan rogyott a földre. Ekkor a kiscica szeme vörösre izzott és éktelen, hátborzongató nyávogással kiszaladt a résnyire nyitott ajtón.

Tornai Béla Eduárdot eltemették. Lelke viszont a túlvilágon megnyugvást nem találva visszajött, és mai napig is ott ül a kiscicával az ölében a kanapén. A cicának még mindig vörösre izzik a szeme, és dorombolni kezd, ha Eduárd halovány lelke simogatja. A mély csöndben csak egy halk emberi hang hallatszik, amint Eduárd mesél a cicájánk, az pedig csöndben hallgatja.

Szűcs Imola X.I

Csipike, a mocsok törpe

Hol volt, hol nem volt, most vagy volt, vagy nem volt, -már nem emlékszem-, de volt a margittai Hármasfa erdőben négy odvas fa. Az elsőben lakott Csipike, a két méteres mocsok törpe, akinek mindenkor a szeme, és dorombolni kezd, ha Eduárd halovány lelke simogatja. A másodikban a kétezer egyedből álló vak méhkolónia, aminek egyedei minden virágport gyűjtötték volna, ha lett volna. A harmadikban laktak Ebadtáék, példátlanul okos és szerény vaddisznócsalád. A negyedikben lakott Madár, aki úgy énekelt, hogy Placido Domingo is irigylete, valamint Mókusék, akit úgy tornáztak, hogy 2007-ben elvitték a Fitness -díjat Béres Alexandra elől. Csipike szívből utált mindenkit, mert mindenki jobb volt nála.

Egyik nap Kukucsi, a botfűlű és botkezű vakond, aki a Hármasfa erdei 4.fa alatti járatokban élt, meglátogatta Csipikét, de az úgy kihajította őt az odvából, hogy az a két botkeze sem érte a földet, nemhogy a két lába. Csipikét sokat piszkálták erdőlakók, hogy nősüljön már meg. Nősült is volna, de hát ki akart hozzáenni egy kétméteres mocsok törpéhez?

Egy szép nap, a szél egy másfél méteres törpelányt hozott magával a kéci erdőből. Tipetupának hívták, s egy boszorka volt. Csipikének megtetszett, mert saját maga női mását ismerte fel Tipetupában. Rögtön meg is kérte a kezét, s Tipetupa, igaz kicsit durván, de elfogadta.

Másnap meg is tartották az esküvőt. Madár büszke volt, mert azt hitte, hogy ő lesz a zenész, de tévedett, ugyanis Tipetupa meghívására a kéci cigányzenekar húzta a talpalávaló rockot. Csipike és Tipetupa úgy berúgtak, hogy egy kerek hézig másnaposak voltak.

Így élték vidáman életüket, amíg meg nem ölték őket, akarom mondani, amíg meg nem halt.

Tőtőς Norbert XI.J

A csupasz majom

Ez az iromány egy brit biológus és evoluciós gonolkodó Desmond Morris, „A csupasz majom” című könyvének általam elkészített rövid kivonata tömörített tartalma ha úgy tetszik. Az emlitett könyv az emberi fajnak a biológia által leírt evolutív eredete/megjelenése és fejlődése, valamint az eszközhasználat, a nyelv általában a kultúra és egyébb ilyen biológiai nonszensz-ek helyét és túlélésben betöltött szerepét feszegeti, ennek a tudatos?.... majomnak a fejlődésében.

Az anyatermészet néha igencsak flúgos némber, ezt minden biológus igazolhatja. Itt vannak például különös gyermekei, a paradicsommadarak, amelyek hímjei csodálatosan nagy, színes tollbokrétákat fejlesztenek ki, hogy a nőstények kegyeit elnyerjék, valamint, és itt jön a bolondság, hogy felhívják magukra a kisragadozók figyelmét, és ezzel jól megnehezítsék saját menekülésüket. Így azután nem csoda, hogy a „dizájnos” hímeknek mindenki mindössze egy százaléka lesz a következő generáció létrehozója, a többiek csupán a ragadozók étvágyát elégíthetik ki. A zsiráfot mindenki ismeri. Hát nem röhejes azzal a hosszú nyakával? Még inni sem tud rendesen, mert alig tud lehajolni a vízhez. Az alacsony növésű, finom réti füvekről meg talán nem is hallott. Arról az ormótlan, bár nagyon kedves valakiről, aki valamiféle elmebeteg ötlet folytán az iratlanul kinyújtott orrával kénytelen a lombot a fákról letépni, már nem is beszélek. Az evolúciós folyamatok minden józan megfontolást nélkülöző, szertelen és néha „rosszindulatú” természetét bizonyára sikerült a fenti néhány példa segítségével igazolni.

Az evolúció legképtelenebb és kis tulzással talán legsületlenebb ötletének az embert, becenevén a *Homo sapiens*-t lehetne tartani. Öt-hat millió éve a bioszféra üde színfolt volt a bolygón sokféle állattal és növényivel, amelyek között persze szép számmal voltak mulatságos fajok is, de az ökológiai rendszer kiegyensúlyozott volt, és úgy látszhatott, hogy tartós, szép jövője sok százmillió évre biztosítva van. És ekkor a rendszer finom, olajozott kerekei közé por, homok, öklömnyi kövek, kátrány stb. stb. stb .....tudat vagy mi, került. Mi is történt?

Egy derék, csimpánzméretű, a fák ágai között kiegyensúlyozottan élő majom megőrült.

Örütének első, még biológiainak tekinthető hullámaiban gyorsan ledobta kellemes, szigetelő, eső, szél, hideg és tűzű nap ellen védő bundáját, és teljesen csupaszon kezdett szaladgálni, méghozzá a talajon, ahol ezernyi veszély leselkedett rá. Miután csupasz teste sokat didergett, gyorsan finom hájréteget növesztett a bőre alá, hogy a hideg ellen védve legyen. Ekkor persze nagyon melege lett, és mivel a hájat nem lehet felborzolni, és így szigetelő hatását csökkenteni, izzadságmirigyeket növesztett, és a melegben napi sok liter víz kiizzadásával állította helyre hőmérsékleti egyensúlyát. Ennyi vizet persze tápláléka nem tartalmazott, ezért a majmok számára különösen veszélyes tavak és folyók partja mellé igyekezett települni, ahol a legnagyobb ragadozók szokták esti vacsorájukat megszerezni.

Még úgy-ahogyan elviselhető lett volna mindez, ha -mint a rendes állatok-, kis létszámban, egyediül, legfeljebb családi kötelékben vetélkedik fajtársaival, és védekezik a nagyobb ragadozók ellen, mert így elméjét az állandó harc lefoglalta volna, és további őrültségei talán eszébe sem jutnak. Sajnos nem így történt. Fittyet hányva a természetes szelekció mindenire érvényes szabályainak, újabb, különös, felháborító, bolond akciókba kezdett. Nagy csapatokba állt össze, és egy biológus számára szinte elképzelhetetlen módon, furcsa elméjével a saját egyéni, jól felfogott érdekeit a csapat érdekei mögé sorolta. Ugye, minden normális állat tudja, hogy leszármazási sorát utórai csak akkor folytathatják, ha az éppen élő láncszem, vagyis ő maga, minden megtesz annak érdekében, hogy fajtársait a háttérbe szorítva mindenből neki jusson a legtöbb. A legnagyobb falat, a legjobb búvóhely, a legszebb nőstény, a legtöbb utód. Nem így a csupasz majom. Zárt csapatai elosztották egymás között a megszerzett erőforrásokat, így mindenki jutott, még annak a színvak, gyenge hallású, meglehetősen vezna egyednek is, aki később unalmában, -mert már arra sem volt szüksége, hogy maga járjon el vadászni, hiszen a csoport erősebb tagjai minden jót a helyébe hoztak-, szóval unalmában feltalálta a távolba ható nyilat. Ez az első pillantásra is elmebeteg ötlet azután sok egyéb marhasághoz vezetett. Kiderült, hogy néhány ügyes majom képes halomra löbölni a közelben sétáló, érdeklődő állatokat, és a szerencsétlen prédának már csak a legízletesebb részeit fogyasztották el, othagyván a hús és a csontok nagyobb részét, maguk köré csalogatva ezáltal a hulladékra éhes fenevadakat. Továbbá lehetővé vált, hogy csupasz, hájas és izzadó testük köré az állatbörökből egy újabb nevetséges réteget kerítsenek, amit később ruhának neveztek el. minden biológus igazolhatja, hogy nincsen még egy tisztelettel állata a földnek, amely ezt megtenné. A ruha nemcsak fölösleges, kényelmetlen, nehéz, és megszerzéséért más előlényeket kell elpusztítani, hanem még azzal a hátránnyal is jár, hogy viselője a jól megszokott, saját tulajdonságaira méretezett szülőhelyéről képes elvándorolni, kietlen, hideg tájakra, ahova értelmes majom soha be nem tette volna a lábat vagy a kezét. Így a csupasz majom az egész bolygó elfoglalta, ami eleve felborítja a bioszféra kényes egyensúlyát.

Liberálisabb elmeorvosok talán még képesek lennének némi logikát csempészni a vadászatra alkalmás fegyverek és a ruházkodás használatába, de a legparányibb ésszerűség sem lehetséges fel az ember speciális bolondériájában, az állandó konstrukciós szenvedélyben. A konstrukció sokféleképpen megnyilvánul, például a nyelvhasználatban, a szabálykövetésben vagy a tárgykészítésben. Az állatok között is előfordulnak alkalmi konstruktörök, gátat építenek a hódok, várat a termesztek, fészket a madarak. De náluk a konstrukció minden hasznos célokat szolgál, és nem hatalmasodik értelmetlen, pusztító szenvedélyé.

A legmindennapibb konstrukciós tevékenysége az embernek a bolond beszéd. Közstudott, hogy az állatok nem beszélgetnek. Ugyan miről is kéne beszélgetniük? Állandó versenyben élnek fajtársaikkal, és ha értesülésekkel szereznének arról, hogy a másik egyed éppen mit tervez, mi a közvetlen szándéka, hogyan érzi magát, akkor ezt az információt azonnal a saját hasznukra fordítanák, és az efféle cserfesség hordozója nem sok nyomat hagyhatna az utánuk következő generációkban. Nem így az ember, aki idejének nagy részét fecsegéssel tölti, és számára a másik elmétől származó információ sokszor fontosabb, mint a kenyér. És persze minden megtesz azért, hogy a saját képtelen elmeszüleményeit másokkal közölje, elemesse, terjessze. A nyelv segítségével elképesztő történeteket lehet kitalálni és elmesélni, amelyek se

Minden idők tíz legszebb fizikai kísérlete

Amerikai fizikusok véleménye alapján összeállították minden idők tíz legszebb fizikai kísérletének listáját. Galilei klasszikus szabadesési kísérlete "ezüstérmes", Newton, akit más felmérésekben minden idők legnagyobb fizikusának tartanak, a negyedik helyre szorult.

Laikusokban nyilván az a kérdés merül fel elsőként, lehet-e egyáltalán egy fizikai kísérlet szép, s ha igen, akkor ugyan mitől lehet az. Nos, szép lehet az ötlet egyszerűsége, a valamilyen alapvető kérdésre szellemes megoldással kapott válasz, a merész gondolat vagy akár magának a kísérletnek a kivitelezése, esetleg a kísérleti eszköz. Robert P. Crease tudománytörténész volt az alábbi lista elkészítésének kezdeményezője, kollégái pedig készségesen vállalkoztak a feladatra.

1. Az első helyre az elektron hullámtermészetének igazolása került, két résen áthaladó nyalábok interferenciájával. Ez meglepetés olyan szempontból, hogy az alapötlet első megvalósítása (az eredeti Young-kísérlet) csak az 5. helyre került.

2. A második helyezettet mindenki jól ismeri, ez Galilei híres szabadesési kísérlete a pisai ferde toronyban. A jól ismert anekdota szerint Galilei, aki akkor a pisai egyetemen működött, két, különböző súlyú testet dobott le a toronyból, és azt tapasztalta, hogy azok egy időben, egyszerre értek földet. Kísérlettel, vizsgálattal cáfolta meg Arisztotelész, példát mutatott arra, hogy egy természettudományos kérdés tisztázásánál ne valamilyen tekintélytől, hanem a természettől várjuk a választ.

3. Millikan mérte meg olajcseppejtési kísérletével az elektron töltését 1909-ben. Az olajcseppek két vízszintes elektródalemez között estek lefelé, útközben a levegőből elektronokat, negatív töltésekkel vettek fel a röntgenbesugárzással ionizált levegőből. A cseppek mozgási sebessége a lemezekre adott feszültségtől és elektromos töltésük nagyságától függ.

4. Newton, akit más felmérésekben minden idők legnagyobb fizikusának tartanak, a negyedik helyre szorult. Nem a fáról leeső almával szerepel, hiszen az nem kísérlet volt (inkább megfigyelés), hanem a fehér fény összetevőire való felbontásával. Arisztotelész óta "közöltött" volt, hogy a fény legtisztább formája a fehér fény, a színes ennek valamelyen "elrontott" változata. Newton prizmát helyezett a napsugár útjába, és a falon megjelent a szírványból már ismert színsorozat. A vörös, a narancs, a sárga, a zöld, a kék, az ibolya folyamatosan ment át egymásba. Newton felismerte, hogy ezek az egymástól különböző színek az alapvetők, az elsődlegesek, a látszatra tiszta és egyszerű fehér fény pedig összetett, sok szín egyvelege.

5. Az ötödik helyen következik Young fényinterferencia-kísérlete, aminek lényegét az előbbieken már leírtuk. Newton úgy tartotta, hogy a

fény részecske-, nem pedig hullámtermészetű. Ebben kivételelesen tévedett. Először Thomas Young igazolta 1803-ban a fény hullámtermészetét. A részekre osztott, majd két résen áthaladó és újra találkozó fénynyalábok sötét és világos csíkokból álló mintázatot hoztak létre; a hullámok kioltották vagy erősítették egymást. A kísérleti felszerelés hihetetlenül egyszerű volt: az ablakra helyezett papírlapba fűrt kis lyukkal állította elő a vékony nyalábot, majd tükrrel eltérítette. Vékony kártyalappal osztotta kétfelé a nyalábot, és már megjelentek az egymással váltakozó világos és sötét csíkok.

6. Henry Cavendish 1797-98-ban mérte meg a G gravitációs állandót - ez a Newton-féle gravitációs törvényben szereplő egyetemes természeti állandó. Cavendish eszköze egy torziós inga, más néven torziós mérleg volt. Vékony rugalmas szál felső végét befoglák, az alsó végére pedig egy vízszintes rúd kerül. Az erre ható forgatónyomaték hatására a szál elcsavarodik, és az elcsavarodás mértékéből lehet kiszámítani a forgatónyomatéket, illetve a ható erőket. Cavendish mérlege vízszintes rúdjának végeire gömböket helyezett, a gömbök tömegvonzása csavarta el a szálat. Akkoriban azt mondta, hogy Cavendish megmérte a Föld súlyát, mivel a gravitációs állandó ismerete lehetővé tette a Föld tömegének a kiszámítását.

7. Az i. e. 276 és i. e. 196 között élt Eratoszthenész megmérte a Föld kerületét. Egyiptomban, Alexandriától mintegy 800 kilométerre délkeletrre, Szüénében, a mai Asszuán helyén érdekes megfigyelést tett: a nyári napforduló idején délnél a Nap sugarai függőlegesen esnek (a napkorong képe megjelent a Nílus vízmérő kutjainak fenekén). Ugyanekkor mérései szerint Alexandriában 7 fokkal eltért a napsugarak irányára a függőlegestől. Helyesen feltételezte, hogy a Nap nagyon messze van, így sugarai párhuzamosan érik a Föld különböző pontjait. A két város távolságát is megbecsülve így számította ki a Föld kerületét. Nem tudjuk, hogy az általa használt stadion nevű hosszegység hogyan számítható át mai mértékegységekre, ezért csak becsülni tudjuk Eratoszthenész mérésének pontosságát. Az eredmény mindenetre lenyűgöző: a ma elfogadott értéktől 0,5-17%-kal tér el az ókori eredményt.

8. A nyolcadik helyen ismét Galileivel találkozunk, a lejtőmozgás tanulmányozásával. Lejtőn gurult le a fémgolyó, Galilei pedig megmérte, hogy mennyi idő alatt milyen messzire jutott el. Galilei felismerte a helyes törvényt: a lejtőn leguruló golyó kétszeres idő alatt négyzer olyan messzire jut, vagyis a megtett távolság az idő négyzetével arányos.

9. Ernest Rutherford 1911-ben mutatta ki, hogy az atomoknak kis, nehéz és kemény maguk van. Rutherford vékony aranyfóliát bombázott alfa-sugarakkal (hélium-atommagokkal), és nagy meglepetésére azt tapasztalta, hogy a lövedékek egy része visszafelé szóródik. Arra következtetett, hogy az atom belsejében egy tömör tartománynak kell lennie. Megszületett az atom máig érvényes modellje: az atom közepén foglal helyet a százbiliomod méternél kisebb atommag, de ez tömöríti magába az atom tömegének a 99%-át. Az

atommag kiterjedése tízezred része az atoménak, az atomterfogat túlnyomó részét a mag körül keringő elektronok töltik ki.

A Rutherford-szóráskísérletben a mag közelébe került alfa-részecskék visszaverődtek, a többi zavartalanul haladt tovább. Hasonló elven alapuló szóráskísérlettel igazolták az 1970-es években az atommagok alkotórészei, a protonok és a neutronok összetett voltát. A protonok belsejében levő kvarkokról visszaszóródtak a bombázó részecskék.

10. Foucault ingája is a közismertebb kísérletek közé tartozik. 1851-ben Párizsban a Pantheonban egy 67 méter hosszú drótra 28 kg tömegű vasgolyót függesztett. A golyóra ragasztott mutató a padozatra szort nedves homokban kirajzolta az inga mozgását. A szabadon lengő inga tehetetlenségénél fogva megtartotta lengési síkját, miközben a Föld elfordult alatta. Párizsban egy teljes körülforduláshoz 30 órára volt szükség. Az időtartam függ a földrajzi szélességtől, a sarkoknál 24 óra kell egy teljes fordulathoz, az Egyenlítőn viszont az inga síkja nem fordul el. A körbefordulás az északi féltékén az óramutató járásával megegyező, a délin az ellentétes. Foucault laboratóriumi körülmények között ingájával elsőként igazolta a Föld tengely körüli forgását.

A tízes lista végére érve mindenki végigondolhatja, hogyan szavazott volna, ha bevonják a játékba.

Forras: tudomany/technika/2006

Florea Katalin, laboráns

A műveltségről

Az embert az különbözteti meg a többi általunk eddig ismert élőlénytől (a földönkívüliektől most eltekintek), hogy nem tud bárhogyan élni. Ő az egyedüli, aki felteszi a kérdést: élni, élni, igen, de hogyan? Csak az ember képes élni vagy meghalni az igazságért és a jóért.

Nem elégzik meg azzal, hogy fizikailag létezik. Emberi módon akar élni. Az ember létközege a kultúra. Úgy is mondhatnám: a kultúra az emberi megvalósulás formája. Gyakran megkülönböztetik a valós műveltségű embert a humán műveltségűtől. Úgy vélem ilyenkor arra gondolnak, hogy lehet az ember elsősorban a dolgokra (tárgyakra) irányuló illetve az emberre irányuló. Valójában azonban nincs külön humán és valós műveltség. Csak műveltség van. Műveltségen értem azt a relevans szellemi értékek (tudomány, filozófia, művészet stb.) által megalapozott magatartást, amelynek lényegi jellemzője az emberre, mint legfőbb értékre irányultság. Tehát a valódi műveltség nem lehet más csak humán. A köznapi szóhasználatban is művelt emberen tulajdonképpen a humán műveltségű értjük. Lásd már Cicero összekapcsolja a szellemileg, lelkileg, erkölcsileg nevelődő, kiteljesedő embert a „homo humanus”-szal.

Műveltnek lenni, végső soron annyi, mint belső emberi erőinket alkotó módon kibontakoztatni, egyszóval „ÉLNI”, szellemileg létezni, vagy Jaspers kifejezésével elve: lényegi beszélgetést folytatni.

A különböző embercsoportok műveltsége lemérhető azon, ahogyan tagjai megélik a kultúrát, a tudományt (az igazat), a művászetet (a szépet) és az erkölcsöt (a jót). Például nem túl nagy a műveltsége annak a népcsoportnak, amelynek egyéneiben valamely kultúregyéniség csak addig él, ameddig ünnepi alkalmakkor megemlékeznek róla. A kultúra nagyjai nem úgy élnek bennünk, hogy néha fellengzősségből vagy megszokásból hangoztatjuk őket, hanem úgy, hogy velük lélegzünk, velük gondolkodunk, velük vitatkozunk és cselekszünk. Nem lehet művelt az az ember, aki a kultúra kiemelkedő képviselőit csak hírből, vagy csak az iskolai tankönyvek lapjairól ismeri.

A műveltség nem egyszerűen ismeretmennyiségi. Sokkal inkább valami EMBERILEG LÉNYEGESRŐL VALÓ TUDÁS.

Prof. Blága L. József

Despre omul cult

Omul se deosebește de celelalte ființe, prin aceea că nu poate să trăiască oricum. El este singurul care își pună întrebarea „Cum să trăiesc?”. Numai omul este capabil să trăiască și să moară pentru Adevar și Bine.

Nu se mulțumește cu existența sa fizică. Vrea să trăiască în mod uman. Mediul de existență uman este CULTURA. Deseori, se face deosebire între cultura reală și cultura umană. Poate, în asemenea cazuri, ne gândim la orientarea omului asupra lucrurilor, obiectelor, respectiv asupra treburilor umane. În realitate însă nu putem separa omul de cultura umană de omul de cultura reală. Putem vorbi numai despre omul cult, ceea ce semnifică o atitudine orientată spre om ca valoare supremă, fundamentată de valori științifice, literare, filosofice, artistice relevante. Deci cultura adevărată nu poate fi alta decât „umană”, „umanistă”. Termenul vine de la Cicero, care asociază omul cultivat din punct de vedere moral și spiritual, cu „homo - humanus”.

A fi cult înseamnă în ultima instanță a dezvolta în mod creativ forța noastră umană, a exista spiritual, sau altfel zis – prin cuvintele lui Karl-Jaspers – a realiza „comunicarea esențială”.

Cultura diferitelor grupuri umane poate fi măsurată prin modul cum își trăiesc cultura, adevărul, frumosul și binele. Nu dispune de cultura prea înaltă grupul uman ai căruia indivizi își amintesc de cei mari numai cu ocazia anumitor sărbători. Marii creatori spirituali nu trăiesc în noi prin faptul că, din obișnuință sau vanitate, din când în când, aclamăm importanța lor, ci pentru că respirăm, gândim, discutăm și acționăm împreună cu ei. Nu poate fi cult acel om care îi cunoaște pe reprezentanții însemnați ai culturii numai din auzite sau din paginile manualelor școlare.

Cultura nu se reduce la cantitatea de cunoștințe, ci e mai degrabă o ȘTIINȚĂ despre ceva ESENȚIAL UMAN...

Prof. Blaga L. Iosif

Mátyás, az igazságos

Mátyás király 1458-ban lépett trónra, azaz 550 évvel ezelőtt. Legendás királyunk talán a legismertebb magyar uralkodó.

Alakját számtalan mese, legenda őrzi, melyekben eszes, igazságos királyként jelenik meg – gyakran álruhában.

Mátyás király apja a híres törökverő Hunyadi János, akinek nándorfehérvári (Belgrád) győzelme emlékére rendelte el a pápa a déli harangszót. Pontosabban az ütközet ideje alatt rendelte el a haragszót, a köztudatban azonban a győzelem emlékeként él. Anyja Szilágyi Erzsébet, erdélyi származású.

Mátyás V.Lászlót követte a trónon, aki fiatalon, pestisben halt meg. V.László fejeztette le Mátyás testvérét, Hunyadi Lászlót. Ennek oka az volt, hogy V.László lengyel származású király félte a hatalmát és trónját a befolyásos és gazdag Hunyadi családtól. Mátyás bátyja kivégzésekor börtönben ült, a király parancsából. Összeesküvessel vádolták, éppúgy, mint a testvérét, és, hogy őt is nem küldték a vépradra, azt az országban uralkodó lázongó közhangulatnak köszönhette.

V.László halálakor Prágában raboskodott. A cseh kormányzó, Podjebrád György váltságdíj fejében szabadon bocsátotta Mátyást. Még abban az évben, 1458-ban Mátyást a magyarok királynak választották. Ilyen esemény az Árpádok óta akkor történt meg először.

Mátyás országa trónralépésekor gyenge volt és minden oldalról ellenség fenyegette. Ám ez nem rettentette vissza, hiszen gyermekkorától kezdve nehézségek leküzdésére nevelték.

Mátyás mellett eleinte Szilágyi Mihály, az uralkodó nagybátyja volt a kormányzó. Mátyás azonban – habár még kiskorú volt – hamar megszabadult a számára kényelmetlen nagybácsítól, mégpedig úgy, hogy országos főkapitánnyá nevezte ki és a végvárakhoz küldte, mivel a török veszély ott állandó jelleggel fennállt. Nagybátyja hirtelen haragjával nemegyszer szembe kellett néznie Mátyásnak, aki összeesküvét is szőtt ellene.

Ezután egyedül uralkodott, fő tanácsadója pedig eleinte Vitéz János, váradi püspök volt. Vitéz hozta a királyi udvarba később unokaöccsét, Janus Pannoniust.

Mátyás 1464-ben visszaszerezte III. Frigyes német-római császártól a szent koronát és azzal koronázták meg.

Mátyás ellenvéleményt nemigen tűrő egyénisége, apját is túlszárnyaló kiváló képességei és főként apjáénál nagyobb politikai becsvágya töretlenül vitték célja felé. Rendiségen alapuló, de abszolút monarchiát akart meghatalmazni, egyként uralva egész Kelet-Közép Európát, abban a reményben, hogy ezt a hatalmas erőt

majd a török ellen fordíthatja. Ennek az elgondolásnak a szolgálatába állította az új, hosszú hűséges arisztokrata réteget, és Európa első állandó hadseregeit a híres fekete sereget.

Hogy tervét megvalósítsa, előbb Csehországot hódította meg, majd Alsó-Ausztriát, Béccsel együtt, itt is halt meg 1490-ben, váratlanul, egyesek szerint megmérgezték.

Az utókor értékelése szerint Mátyás egy igazi reneszánsz zsarnok volt, aki többször is felrúgta a törvényeket, adókat vetett ki, melyeket az országgyűlés nem szavazott meg, és kíméletlenül félreállította azokat, akik ellenszegültek neki, vagy csupán nem értettek egyet politikájával. A kor viszonyait tekintve azonban nem volt kegyetlen uralkodó, szinte minden visszafogadta kegyeibe az ellene lázongókat.

Legendás bátorsága közismert. Hiteles források bizonyítják, hogy csatáit gyakran ő maga vezette, és azt is feljegyezték, hogy 1485-ben álruhában osont be az általa ostromlott Bécsbe – talán ez az esemény a kiindulópontja számos Mátyás királyról szóló álruhás történetnek.

A korszakhoz képest, amelyben élt, Mátyás művelt, szorgalmazó uralkodó volt, számos nyelven beszélt, és rengeteg reneszánsz művészeti és tudóst gyűjtött maga köré a budai udvarba. Nem volt szép ember, ezt ő maga is tudta. Annak a regösnek, aki szépségéről zengett dicséhimnuszt, botütés járt, nem arany. Annál jobban örölt, ha bátorságát, művelteit vagy okosságát dicsérték.

Házasságaiban nem volt szerencsés első felesége korán, gyerekkel nincs. 1476-ban vette feleségül a nápolyi király lányát, Beatrixot. Beatrix szép volt, okos és művelt, viszont Mátyást nem szerette. Közös gyerekük nem lett. Mátyásnak egy törvénytelen fia volt, Korvin János, ő azonban nem örökölte sem apja adottságait, sem politikai becsvágyát.

Kortársai Mátyást nagyra becsülték. Kortársai között találjuk Mohamed szultánt – Konstantinápoly meghódítóját, Lorenzo de Medici-t vagy III. Edward angol királyt.

Román kortársai: Štefan cel Mare, Moldva fejedelme és Vlad Tepes, Havasalföld fejedelme.

Kevés olyan népszerű királyt ismerünk, mint Mátyás. Nevét a nép bizalma, elismerése aranyozza be. A népmesék szegényeket oltalmazó, igazságosztó hőse lett, mondák sokasága őrzi alakját. Erős, határozott egyéniség volt, aki biztos alapokon álló központi hatalmat teremtett, messzi tekintő politikája európai színvonalra emelte Magyarországot.

Mátyás volt az utolsó magyar nemzeti uralkodó, akitől lehetősége és akarata is volt az ország sorsának jobbra fordítására. Bár hódításai, tervei, reformjai halála után csakhamar semmisé lettek, mégis ő a magyar történelem egyik legnagyobb hatású alakja.

A TERMÉSZET MÉRGEI

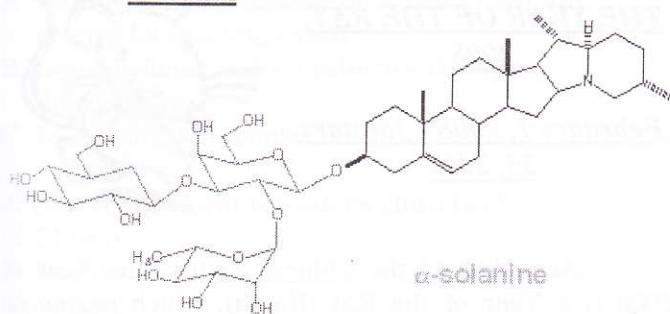
I. Növényi mérgek

A méreg és a gyógyszer, gyógyhatású készítmény közötti határmezsgyét a dózis jelenti. Csak két hétköznapi példát említvé:

- a konyhasó (NaCl) létfontosságú, de nagyobb mennyiségen egészségkárosító hatása van;
- a glükóz ($\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$) oldatot orvosi infúzió formájában adják, de mértékletlen fogyasztása elhízáshoz vezet.

A természet maga is előállít ilyen vegyületeket. Ezekből mutatnának be röviden néhányat:

1. Szolanin

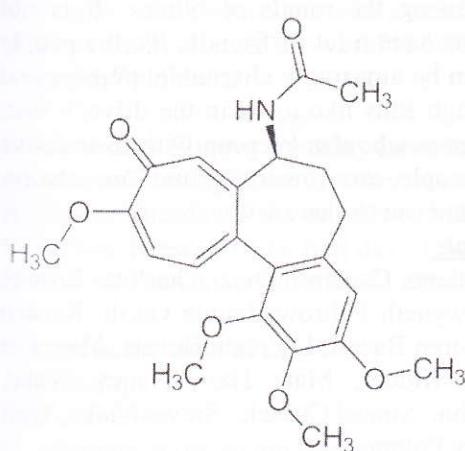

A szolanin egy $\text{C}_{45}\text{H}_{73}\text{NO}_{15}$ összegképletű gliko-alkaloida, melyet régebben az epilepszia ellenes gyógyszerek előállítására használtak. Előfordul a tojásgyümöcsben, paradicsomban, burgonya csírájában. Ezért nagyon fontos, hogy ezeket a növényeket éretten fogyasszuk, a zöld részeket pedig el kell távolítani. A szolanin a Ca feszívódás inhibitora is.

Az 1950-1960-as években az Amerikai Egyesült Államokban több szolaninmérgezés is előfordult krumplilevélből főzött tea fogyasztása miatt, melyet gombaölöszerként ajánlottak.

Maga a mérgezés emésztőrendszeri problémákat, szívritmuszavart, nagyobb dózis esetén pedig hallucinációt, hiper- vagy hipotermiát okoz.

2. Kolkicin

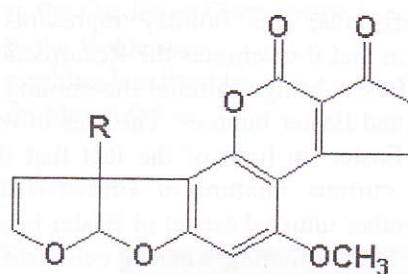
Az előbbinél egyszerűbb szerkezetű alkaloida, mely az ókorból jól ismert brändüsei de toamná tartalmazza. I.e. V. században a bizánci orvosok mozgásszervi betegségek kezelésére

használták, míg az arabok köszvényt gyógyítottak vele. Az újabb kutatások feltételezik rákellenes hatását is.

A növény kolkicin tartalma igen változó de az érett mag akár 0,3- 0,5 %-ot is tartalmazhat, melyből 1,5 g a halálos adagot jelenheti egy gyermek számára.

A tünetek 2-6 órával a fogyasztás után jelentkeznek és nyelőcső, és szájnyálkahártya irritációt, hányást, kólikát, hipotermiát és paralízist okoz. A halált (amennyiben beáll) légzőszervi paralízis okozza. A mérgezés tünetei hasonlítanak az arzenémérgezéshez, de nincs ismert elenanyaga. Ha mérgezés után 1 órával a halálos adagot fogyasztó beteg orvoshoz jut kiegészítő, segítő kezeléssel van esély a életmentésre.

3. Alfatoxinok

Erősen mérgező, rákkeltő, mutagén anyagok melyeket az *Aspergillus flavus* és *Aspergillus parasiticus* gombák termelnek

élelmiszerben. 18 tipusát ismerjük.

Kémiai szempontból difurán cumarinok és jól oldódnak metanolban, acetonban, acetonitrilben és kloroformban.

Ez a vegyületcsoport 1960-ban került a figyelem középpontjába, mikoris Angliában kb. 2000 pulyka rövid időn belül elpusztult. A farmerek a biológusok segítségét kérték, akik kiderítették, hogy valamennyi farm azonos helyről szerezte be a takarmányt és a halál oka veseelégtelenség.

Mélyreható kutatás eredményeképpen a bűnös is megszületett: mikroszkópikus méretű alfatoxin személyében. Ezt a toxinot az *Aspergillus* gombák termelik a helytelenül tárolt élelmiszerben, pl. gabonafélékben (kukorica, rizs, búza), olajos magvakban (szójá, napraforgó, dió, mogyoró, fisztik), fűszerek (bors, fahéj), stb. dohánylevél. sajnos a toxinok a tejbe, tojásba és húsba is átjutnak ha az állatok fertőzött takarmányt fogyasztanak.

Az alfatoxinok genetikai mutációt okoznak megnövelve a daganatos (főleg máj) betegségek kialakulásának veszélyét. Fertőzött nők újszülöttjeinél emelt számban jeleztek fejlődési rendellenességet, de az idős emberek emelt rizikófaktorral rendelkeznek a betegséggel szemben.

A veszélyes, halálos dózisuk mikro (10^{-6}) illetve nano (10^{-9}) grammnyi mennyiség között ingadozik testsúlykilogram/ napra vetítve, típusról függően.

A következő részben állati méreganyagokról olvashattok.

*Nagy Gabriella
kémia szakos tanár - igazgató helyettes*

**Do you know
that
Easter.....?!**

From all of the holidays celebrated in modern society, Easter is perhaps the most unique, not only because of its unusual background, but also because it commemorates the most pivotal moment in history: the victory of Christ over death. However, Easter has two different faces, two different connotations in the minds of people. For Christians, this holiday represents a special significance in that it celebrates the Resurrection. As for unbelievers, Easter brings to mind the coming of spring, Easter eggs, and Easter bunnies. This ties in well with the history of Easter, in light of the fact that this holiday contains a curious mixture of Christian and Pagan traditions. Another unusual aspect of Easter lies in the remarkable way of determining when to celebrate it. When viewing how Easter has changed throughout history, one sees how all of these aspects have come together to form what we celebrate as Easter today.

Easter's primary significance comes, of course, from the day Christ rose from the grave on Sunday, three days after his death. Since this event took place during the Jewish celebration of Passover, many of the symbols and themes of Passover, such as the sacrifice of lambs and the promise of the coming Messiah, have been incorporated into Easter celebrations. In fact, Jesus fulfills the symbols of Passover, for He is the Messiah whom God promised to the Jews, and He is "the Lamb of God who takes away the sins of the world." (John 1:29) Given the eternal importance of this event, it seems logical that those who follow God would take note of this day every year. But while Easter primarily serves as a day of remembrance and rejoicing over the Resurrection of Christ, many of the traditions and symbols of Easter are actually based on pagan traditions and symbols. Since Easter took place during the spring, it competed with pagan celebrations of the arrival of spring and renewal of life. In Europe and Asia, this time was dedicated to a goddess of fertility. While this goddess is believed to have been originally based on the Babylonian goddess Ishtar, she also has many counterparts in other mythologies. Interestingly enough, she is referred to in Saxon mythology as "Oestre" or "Eastre." Many scholars consider this the origin of the name "Easter." As for the Easter eggs and rabbits, these symbolize reproduction and were thought to invoke the fertility of spring. Even the painted eggs and egg-hunts originated from pagan ceremonies of various cultures, including the Babylonians.

How, then, did all of these elements become a part of the Easter holiday celebrated today? The answer

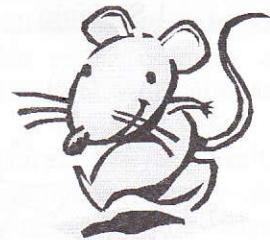
lies in the spread of Christianity during the second century A.D. In order that pagan cultures, particularly those in Europe, would be more receptive to the gospel and the story of Christ's Resurrection, church leaders began to adopt various aspects of the pagan ceremonies into the Easter celebration. Over time, the traditions surrounding the two holidays began to blend together until they essentially became the same holiday. One interesting aspect of Easter lies in how its calendar date varies from year to year.

However, Christians should never forget the importance of God's sending His son to die and gain victory over death, so that we also may gain victory over death through Christ.

Cheschesi Alin cls a-XI-a B

THE YEAR OF THE RAT, 2008

February 7, 2008 - January
25, 2009

According to the Chinese Zodiac, the Year of 2008 is a **Year of the Rat (Earth)**, which begins on February 7, 2008 and ends on January 25, 2009. First in the cycle of 12 Animal signs, Rat Year begins the sequence and recurs every twelfth year. It is a time of renewal in so many ways.

In Chinese, the Rat is respected and considered a courageous, enterprising person. People born in the Year of Rat are clever and bright, sociable and family-minded. They have broad interests and strong ability in adapting to the environment and able to react adequately to any changes.

They are gifted in many ways and have an easy going manner. They are active and pleasant, tactful and fantastic, and are able to grasp opportunities. They seem to have interests in everything and hope to participate in doing it and usually do it very well.

Generally friendly and sociable, the Rat is one of the extroverts of the 12 Animal signs. They have a special gift for easing the minds of others. It is not surprising that Rats have a lot of friends. To the people they love, Rats can be amazingly charitable, popular and supportive. Although Rats like to be in the driver's seat, they do need partners who can keep up with their active lifestyles. Rat people are romantic, and are always happier to have someone to share with.

Famous Rat People

Alyssa Milano, Cameron Diaz, Charlotte Bronte, Daryl Hannah, Gwyneth Paltrow, Jennie Garth, Kristen Scott Thomas, Lauren Bacall, Lucrezia Borgia, Margaret Mitchell, Margot Kidder, Mata Hari, Nancy Wake, Olivia Newton-John, Sinead Cusack, Stevie Nicks, Toni Collette, and Tracy Pollan.

Ropotean Mihaela Cls. a-X- a D

EASTER QUIZ

1. What day is Easter celebrated?

- A. Friday
- B. Saturday
- C. Sunday
- D. Monday

2. Where does the name Easter come from?

- A. An Anglo-Saxon goddess called Easter
- B. A saint from the sixth century
- C. An old word for East Star

3. On Palm Sunday, Christians celebrate the day that....

- A. Jesus rode into Jerusalem on a donkey and was greeted by cheering crowd
- B. Jesus sheltered under a palm tree during a thunderstorm
- C. Jesus fed 5,000 people

4. How long is Lent in western churches?

- A. 21 days
- B. 30 days
- C. 40 days
- D. 49 days

5. Why do we have eggs at Easter?

- A. Jesus liked eggs
- B. They taste nice
- C. They are a symbol of rebirth
- D. They are a symbol of sadness as they look like a tear drop.

6. The night before his death, Jesus finished the Passover meal with disciples

- A. by sharing bread and water
- B. by sharing bread and wine
- C. by sharing toast and jam

7. What traditionally happened on Ash Wednesday?

- A. People put ash on their foreheads
- B. Fireplaces were cleaned out in time for Easter
- C. People wash themselves with ashes from a fire
- D. Fires are lit all over the world to celebrate Jesus' time in the Wilderness

8. What does Shrove Tuesday have to do with Easter?

- A. Shrove Tuesday is the first day of Lent
- B. Shrove Tuesday is the last day to indulge before Lent.
- C. Shrove Tuesday is the first day of Advent
- D. Shrove Tuesday is the end of Lent

9. Lent is the time of ....

- A. Feasting
- B. Celebration
- C. Abstinence (of giving things up)
- D. Partying

10. Which of the following has nothing to do with Shrove Tuesday?

- A. Lean Tuesday
- B. Fat Tuesday
- C. Mardi Gras
- D. Pancake Day

11. The ashes used on Ash Wednesday are made

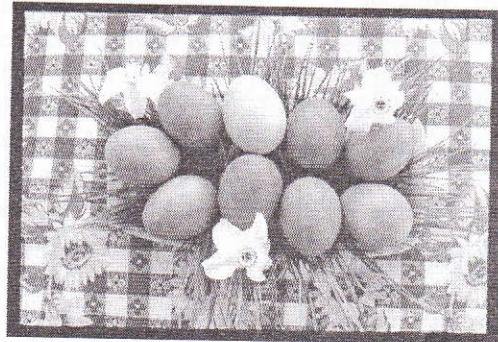
- A. by monks in a monastery in London
- B. in Jerusalem and flown over to England
- C. by burning paper crosses
- D. by burning palm crosses which have been saved from Palm Sunday last year.

12. During Lent Christians remember the time Jesus spent

- A. in the Garden of Gethsemane
- B. in the Wilderness
- C. teaching his disciples
- D. up Mount Olive

The answers:

- 1.C;
- 2.A;
- 3.A;
- 4.C;
- 5.C;
- 6.B;
- 7.A;
- 8.B;
- 9.C;
- 10.D;
- 11.D;
- 12.B.

Kiss Edina - IX-J

Le mystère

Une automne déserte, éphémère,
Est mon âme
Une piste de sourire s'essuye,
C'est un vals sans énergie,
C'est une goutte de liqueur
De quelques sources ravies et rêvées.
C'est une goutte de magie,
Et une noble espoir
Qui brille!
C'est mon seul songement
Qui s'appelle le mystère !

Szilaghi Camelia, Cls.a IX-a D

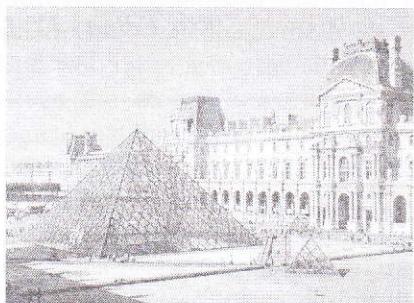
THE EIFFEL TOWER

This universally recognized symbol of Paris very nearly disappeared: built for the Universal Exhibition in 1889, the highest tower of its time (320 metres) was meant to be demolished but was saved when it was taken over for military use (as a watch tower), then later for the radio, and television since 1957 (today it still functions as a giant aerial). Without the Eiffel Tower the world simply would not have looked the same, and certainly nor Paris - you can see this <grand old lady> wherever you are in the city.

THE LOUVRE

During the Middle Ages the Louvre was a fortress: indeed, Philippe Auguste's foundation can be visited in the Museum basement.

Although the Royal families sometimes deserted it for Versailles or the Tuileries Palace next door, the Louvre was continually extended and embellished. From Charles V to Napoleon III, not forgetting Henri IV, the castle progressed to become a palace then a museum. The history of the Louvre is rather like that of Paris, a dream of magnificence. Catherine de Medicis had the Water's Edge Gallery built to link the Louvre to the Tuileries Palace. Henri IV installed the artists to the Crown here, and they remained in the Louvre up until the Revolution, when Napoleon I decided to turn it into a

museum. One of the wings was home to the Finance Ministry until the 1980s.

The pyramid by the Chinese architect Ieoh Ming Pei is one of the recent additions and serves as the entrance to the museum, that has now become the largest in the world.

From Perrault's colonnade to the old Tuileries Palace, with its 700-metre façade, the Louvre is the point of origin of the great perspective along which lie the Carrousel Arch (Arc du Carrousel), the Champ-Elysées, the Triumphal arch (Arc de Triomphe) in Star Square or "Place de l'Etoile", and the Defence Arch.

NOTRE-DAME CATHEDRAL

Ordered by the bishop of Paris, Maurice de Sully, in 1160, Notre-Dame Cathedral was completed around 1330. The gothic modernity of Cathedral is the fruit of genius, although the name of the architect who designed it remains unknown.

Having suffered the outrages of time, the Cathedral was nothing but an empty shell after Revolution. It was Victor Hugo's novel of the same name that drew attention to the old building, thus saving it.

The architect Viollet-le-Duc played a central role in its restoration in the 19th century, in particular with respect to the spire rising above the transept. The façade has recently been renovated and returned to its original white color, due to the limestone quarried from beneath the city.

ARDELEAN CECILIA & FARAGAU ANDREEA, CLS XI-C

Myterious places

Bermuda Triangle

Bermuda triangle, region of the western Atlantic Ocean that has become associated in the popular imagination with mysterious maritime disasters.

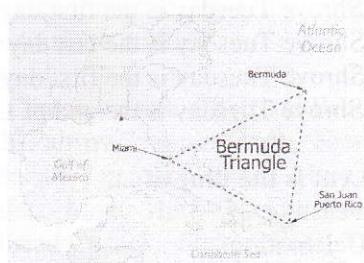
Also known as the Devil's Triangle, the triangle-shaped area covers about 1,140,000 sq km (about 440,000 sq mi) between the island of Bermuda, the coast of southern Florida, and Puerto Rico.

The sinister reputation of the Bermuda Triangle may be traceable to reports made in the late 15th century by navigator Christopher Columbus concerning the Sargasso Sea, in which floating masses of gulfweed were regarded as uncanny and perilous by early sailors; other date the notoriety of the area to the mid-19th century, when a number of reports were made of unexplained disappearance of a United States vessel in the area occurred in March 1918, when USS Cyclops vanished.

The incident that consolidated the reputation of the Bermuda Triangle was the disappearance in December 1945 of Flight 19, a training squadron of five U.S. Navy torpedo bombers. The squadron left Fort Lauderdale, Florida, with 14 crewmen and disappeared after radioing a series of distress messages; a seaplane sent in search of the squadron also disappeared. Aircraft that have disappeared in the area since this incident include a DC-3 carrying 27 passengers in 1948 and a C-124 Globemaster with 53 passengers in 1951. Among the vanished with 39 men aboard in 1936.

Books, articles, and television broadcasts investigating the Bermuda Triangle emphasize that, in the case of the disappearances, the weather was favorable, the disappearances occurred in daylight after a sudden break radio contact, and the vessels vanished without a trace. However, skeptics point out that many supposed mysteries result from careless or biased consideration of data.

Scientific evaluations of the Bermuda Triangle have concluded that the number of disappearances in the region is not abnormal and that most of the disappearances have logical explanations. Paranormal association with the Bermuda Triangle persist in the public mind, however.

Groza Madalina, clasa a-XI-a B

- Training firms - - The pledge of success -

A training firm represent a model of a real enterprise.

In training firms economic transactions are being practiced like in a real enterprises, each training firm being structurated in compartments as: human resources, marketing, bookkeeping and others.

Training firms is characterized by two aspects:

- Virtual: there is no money involved.

- Real: commercial transactions are made as in real firm and the only difference is that here you get points, not money.

A complex method, having motivating, effects and results, a training firm is an attractive challenge for students and for teachers.

About us

We are the first training firm from "Octavian Goga" College, our training firm being founded in November, 9, 2007, coordinated by teacher: Sabau Remus.

Our firm's diagram includes 12 people – 11 th grade students from the college's economic profile.

Our firms is called F.E."O.G.TRANS"S.R.L., and its activity object is land transportation of people, materials, goods, fuels, textile materials, parts, being manage by Tirnovan Marius.

We deal transactions with national and internationals european schools.

Sign by F.E."O.G.TRANS"S.R.L. training firm community.

Travel with F.E."O.G.TRANS"S.R.L.

With us you will travel safetly, you will arrived at your destination in comfort and without any delay.

Our coachs offer to our passagers free cooling drinks to all our passagers.

With us, you will travel faster, safetly and more efficient.

Your goods, your materials will arrived on time at their destination, being protected against the destruction, attrition, and many other dangerous things.

CONTACT

You can contact us at the address: Nicolae Balcescu street, Nr 80, Marghita, Bihor, Romania.

Our program is: Monday: 08 - 16

Tuesday: 08 - 16

Wednesday: 08 - 16

Thursday: 08 - 16

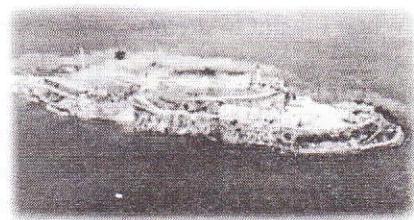
Friday: 07 – 15

E-mail:ogogatrans@yahoo.com;

Web:www.ogtrans.cabanova.ro

F.E."O.G. TRANS"S.R.L.

A Brief History of Alcatraz

Before the Prison

The name Alcatraz is derived from the Spanish "Alcatraces." In 1775, the Spanish explorer Juan Manuel de Ayala was the first to sail into what is now known as San Francisco Bay - his expedition mapped the bay and named one of the three islands *Alcatraces*. Over time, the name was Anglicized to Alcatraz. While the exact meaning is still debated, Alcatraz is usually defined as meaning "pelican" or "strange bird."

In 1850, a presidential order set aside the island for possible use as a United States military reservation. The California Gold Rush, the resulting boom in the growth of San Francisco, and the need to protect San Francisco Bay led the U.S. Army to build a Citadel, or fortress, at the top of the island in the early 1850s. The Army also made plans to install more than 100 cannons on the island, making Alcatraz the most heavily fortified military site on the West Coast. Together with Fort Point and Lime Point, Alcatraz formed a "triangle of defense" designed to protect the entrance to the bay. The island was also the site of the first operational lighthouse on the West Coast of the United States.

By the late 1850s, the first military prisoners were being housed on the island. While the defensive necessity of Alcatraz diminished over time (the island never fired its guns in battle), its role as a prison would continue for more than 100 years. In 1909, the Army tore down the Citadel, leaving its basement level to serve as the foundation for a new military prison. From 1909 through 1911, the military prisoners on Alcatraz built the new prison, which was designated the Pacific Branch, U.S. Disciplinary Barracks for the U.S. Army. It was this prison building that later became famous as "The Rock."

The Rock

The U.S. Army used the island for more than 80 years--from 1850 until 1933, when the island was transferred to the U.S. Department of Justice for use by the Federal Bureau of Prisons. The Federal Government had decided to open a maximum-security, minimum-privilege penitentiary to deal with the most incorrigible inmates in Federal prisons, and to show the law-abiding public that the Federal Government was serious about stopping the rampant crime of the 1920s and 1930s.

This Remus, cls. a IX -a B

Impossible love

When I want to dream
In my mind you appear
When I want to wake up
My sadness you take up.

We meet at night
Without any light
We meet in our dreams
In our feelings.

Why aren't we together
To be happy forever?
Why we must stay
Apart all day?

This has no sense
Our love is so tense
When the dream has gone
Life goes on.

You and me

Some day we met eachother,
You asked me for my number...
Then you asked me a kiss
A kiss which now I miss....

You asked me to be your lover,
And now I'm yours forever...
If break up with you,
I'll never forget you...

So, love me much,
Let me feel your touch...
I could be your angel,
Cause I'm the only able...

Go away now!

Nothing about you,
I don't want to hear.
Nothing about you,
Nothing my dear!

No one but you,
Kisses me like that.
No one but you
I will regret.

You were the only one,
The first and last.
You were the only one,
I had ever lost.

So go away now,
Leave my dreams.
Just go away now,
Out of my feelings.

Boşca Claudia Cls. a-XI-a C

Cars enslave us rather than liberate us

Cars were created in order to make our life easier, to help us arrive at our destination much quickly. When we drive we feel free, without having any problems at all, but are we really free? Do we enslave a car or does it enslaves us? In this case I strongly believe that we are the slaves.

On the one hand cars are the most used mains of transportation on the planet, but nowadays the reason why they are bought are many. First of all a car is like a clothe: it characterises you, they help people make a first impression about you. For instance: the classic Rolls Royce is the symbol of wealth and influence unlike the Aston Martin, Lamborghini or Ferrari which are the symbols for power and exaggerated velocity and last but not least the Porsche the symbol of grace, style and elegance.

On the other hand cars are a big problem. Fine, you are in a sports car, driving at sunset and the 200 hp engine is roaring and you feel free on the open road but there are consequences to this so called freedom because in this world everything comes with a price and I'm not talking about money. Because of cars the atmosphere with its ozone layer is damaged beyond repair not to mention that the climate is changing everywhere. The global warming is also increasing, just two more degrees Celsius and the polar ice caps will melt which means that the sea level will rise and as a consequence 85% instead of 70% of our planet's surface will be covered with water. And why? Due to a lifeless object, an empty shell created to make our lives easier and bought by the lazy and ignorant who want to prove to everybody how rich they are.

Last but not least cars are not always a good choice. A recent experiment conducted by a scientist in Amsterdam has proved that an exposure to exhaust tip gasses of a Diesel type engine, in time will severely damage our brain threw a mass destruction of our brain cells. Ask yourselves this: is it worthed? I don't think so.

To conclude we are the slaves of the machines we call today cars. It's pathetic, isn't it? And to make matters worse we are destroying ourselves without even knowing it.

Spring is nature's way of saying .... "Let's be free"!

Spring has arrived!!! With this occasion some students of our school wanted to express their joy in a special way. They have imparted their T-shirts with diffrent kind of inscriptions, poems, proverbs and drawings concering the warm season.

Each participant had the right to free expression and to present his artistic potential.

The protagonists of this cultural bustle had the occasion to expose their vision concerning spring, the season that represents the revival of nature showed by the coming of the migratory birds and the blossoming of the flowers.

Beside sharing and exchanging opinions this action had another importance: to call the attention regarding global warming and nature's protection, regarding forest's clearing and the soil's pollution, the air's pollution and the water's pollution because these are the main causes for the deviation of the normal temperature variation for diffrent perriods of the year; this way causing the extension shortage of the seasons.

Here are some poems and tellings that we gathered from our classmates' T-shirts:

Enjoy spring in it's full power
Feel the chill of your being
Become the gratest challenger
And start the seeking.

Spring is that period of the year which brings us back to life.

Freedom is a feeling that makes us feel that we are alive.

A person is free when everything around him means life.

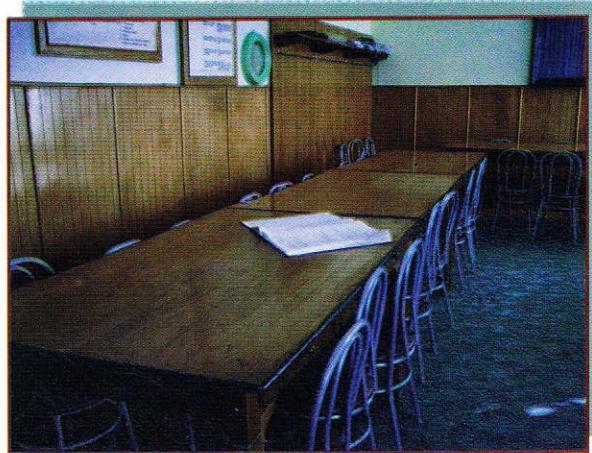
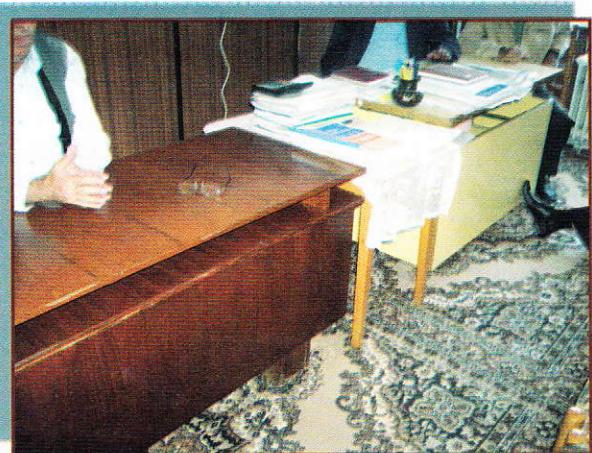

Zaharia Sebastian XI A

*Colectivul de redacție: Responsabil: dir. adj. prof. Simona Adriana Sarca
și profesorii: Anca Ilieș, Bondar Paraschiva, Livia Moisa, Florica Sărac, Daciana Demeter,
Balla Alexandru, Ramona Faur, Zenovia Mihuc*

Așa am fost ...

Așa suntem ...

